

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Optimalizace daně z příjmů fyzických osob u vybraných subjektů

Vedoucí diplomové práce:
Ing. Václav Boněk

Autor:
Bc. Lenka Kodadová

2010

Prohlašuji, že jsem svoji diplomovou práci vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu.

Prohlašuji, v souladu s § 47 b zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění, že souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

České Budějovice, 14. 05. 2010

Děkuji panu Ing. Václavu Boňkovi za odborné vedení a cenné rady při zpracování diplomové práce.

Obsah

1. Úvod	7
2. Literární rešerše.....	9
2.1 Daň z příjmů fyzických osob u podnikatelů.....	9
2.1.1 Poplatníci daně z příjmů fyzických osob u podnikatelů.....	9
2.1.2 Předmět daně z příjmů fyzických osob - podnikatelů.....	10
2.1.3 Příjmy osvobozené od daně u podnikatelů.....	12
2.1.3.1 Příjmy z provozu ekologických zařízení.....	13
2.1.3.2 Ostatní možná osobození příjmů od daně u podnikatelů.....	14
2.1.4 Základ daně u podnikatelů.....	15
2.1.4.1 Daňová ztráta.....	15
2.2 Způsoby zjištění dílčího základu daně a daně u fyzických osob - podnikatelů..	15
2.2.1 Daňová evidence.....	15
2.2.1.1 Obsah daňové evidence.....	16
2.2.1.2 Forma daňové evidence.....	17
2.2.2 Účetnictví.....	19
2.2.2.1 Účetní jednotka.....	19
2.2.3 Možnost uplatnění výdajů procentem z příjmů.....	20
2.2.4 Metodika stanovení dílčího základu daně z příjmů podnikatelů.....	20
2.2.5 Úpravy základu daně stanovené v §23 zákona č.586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.....	21
2.2.5.1 Položky zvyšující základ daně.....	21
2.2.5.2 Položky snižující základ daně.....	22
2.2.6 Stanovení daně u fyzických osob - podnikatelů.....	23
2.3 Optimalizace daní.....	25
2.3.1 Výdaje (náklady) daňově uznatelné.....	25

2.3.1.1 Optimalizace pomocí odpisů hmotného majetku.....	26
2.3.1.2 Optimalizace pomocí rezervy.....	29
2.3.1.3 Optimalizace pomocí sociálních výdajů a zamětnaneckých výhod.....	30
2.3.1.4 Spolupracující osoba.....	31
2.4 Možnosti optimalizace daně z příjmů fyzických osob u podnikatelů v oblastech nezdanitelných částí základu daně, odčitatelných položek a slev.....	32
2.4.1 Optimalizace pomocí položek odčitatelných od základu daně.....	33
2.4.2 Optimalizace pomocí nezdanitelných částí základu daně.....	34
2.4.2.1 Optimalizace pomocí darů.....	34
2.4.2.2 Optimalizace pomocí životního pojištění.....	35
2.4.2.3 Optimalizace pomocí penzijního připojištění.....	35
2.4.2.4 Optimalizace pomocí zkoušek ověřující výsledky dalšího vzdělávání.....	36
2.4.3 Optimalizace pomocí slevy na dani.....	36
2.4.3.1 Klasické slevy na dani.....	37
2.4.3.2 Slevy na dani nahrazující nezdanitelné části základu daně.....	38
3. Metodika.....	39
4. Praktická část.....	40
4.1 Zjištění základu daně a daně u vybraných osob - podnikatelů.....	40
4.1.1 Základ daně a daň u fyzické osoby ve stavebním průmyslu.....	40
4.1.1.1 Výpočet a optimalizace základu daně a daně samotné.....	42
4.1.2 Výpočet a optimalizace daňového základu a daně u osoby s více příjmy.....	59
4.1.2.1 Výpočet a optimalizace základu daně a daně samotné.....	61
4.2 Návrhy na možnost optimalizace daňové povinnosti.....	64
4.2.1 Možné optimalizace u podnikatele pana Zeleného.....	64
4.2.2 Možné optimalizace u podnikatelky paní Novotné.....	67

5. Závěr.....	68
6.Summary.....	70
7. Přehled použité literatury.....	71
8. Seznam grafů a tabulek.....	73

1. Úvod

Daně z příjmů se dotýkají všech ekonomicky aktivních obyvatel. Právě proto jsou oblíbeným politickým nástrojem. Daň z příjmů fyzických osob je po dani z přidané hodnoty a dani z příjmů právnických osob dalším důležitým zdrojem příjmů státního rozpočtu České republiky.

Pro svou diplomovou práci jsem si zvolila téma Optimalizace daně z příjmů fyzických osob u vybraných subjektů – podnikatelů. Cílem mé práce je poukázat, jak na možné legální úpravy základu daně z příjmů fyzických osob, tak i na úpravu samotné výsledné daně.

Daňovou optimalizací můžeme rozumět racionální chování poplatníků, kteří se snaží, aby je daňová povinnost zatížila co nejméně. Stát s touto možností počítá, a proto ve svých zákonech možné optimalizace sám uvádí. Patří mezi ně například nezdanitelné části základu daně, odčitatelné položky, slevy.

Optimalizovat své daně může poplatník již i v průběhu zdaňovacího období. Pokud poplatníkovi zákon č.563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů neukládá vést účetnictví, záleží na něm, zda se rozhodne vést daňovou evidenci, účetnictví či výdaje procentem. Daňový subjekt si může např. i zvolit jak bude svůj dlouhodobý hmotný majetek odepisovat, zda zrychleně či rovnoměrně. Správně zvolená metoda může přinést poplatníkovi nemalou úsporu na daních z příjmů.

Rokem 2008 nastaly velké změny v daňové oblasti. Odstranilo se například „progresivní zdanění“ a nastoupila tzv. „rovná patnácti-procentní daň“. Na základě této změny se upravily i výše slev na dani. Snížilo se i procento odváděné na sociální pojištění.

V úvodní části své práci jsem se snažila srozumitelně vysvětlit, kdo je poplatníkem daně z příjmů fyzických osob - podnikatelů, co je a co není předmětem daně, stanovení základu daně a daně samotné. Dále uvádím možné optimalizace daňové povinnosti.

2. Literární rešerše

Daň z příjmů fyzických osob – podnikatelů je upravena zákonem č.586/1992 Sb., o daních z příjmů , ve znění pozdějších předpisů (dále jen “ZDP“) a dále zákonem č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

2.1 Daň z příjmů fyzických osob u podnikatelů

2.1.1 Poplatníci daně z příjmu fyzických osob

Z teritoriálního hlediska zdrojů příjmů se v daňové teorii a praxi rozlišují dva typy daňových poplatníků, a to:

A. poplatník s neomezenou daňovou povinností (rezident, daňový tuzemec)

Daňová povinnost tohoto poplatníka se vztahuje jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí. Tímto poplatníkem se stává fyzická osoba, která splňuje jedno z níže uvedených kritérií, a to:

- má na území ČR bydliště nebo
- se v ČR obvykle zdržuje – tzn. že na území ČR pobývá alespoň 183 dní v kalendářním roce, a to souvisle nebo v několika obdobích

B. poplatník s omezenou daňovou povinností (nerezident, daňový cizozemec)

Daňová povinnost tohoto poplatníka se vztahuje pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR. Těmito poplatníky jsou:

- fyzické osoby, které na území ČR:
 - nemají bydliště
 - obvykle se nezdržují
 - zdržují se pouze z důvodu studia nebo léčení, i když se na území ČR zdržují i více než 183 dní v roce

- fyzické osoby, které jsou podle mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění považovány za nerezidenta, i když splňují jedno z kritérií pro rezidenta

Poplatníci daně z příjmů fyzických osob- podnikatelů jsou buď:

- účetní jednotkou, která vede účetnictví, nebo
- nevede účetnictví, ale vede daňovou evidenci, nebo
- nevede účetnictví ani daňovou evidenci, ale stanovuje výdaje procentem z příjmů a vede záznamy o příjmech a evidenci pohledávek vzniklých v souvislosti s podnikatelskou činností

2.1.2 Předmět daně z příjmů fyzických osob – podnikatelů

Předmětem daně z příjmů fyzických osob – podnikatelů je dle § 7 ZDP příjem, který plyne z podnikání.

Příjmy z podnikání zahrnují:

- A. příjmy ze zemědělské výroby, z lesního a vodního hospodářství
- B. příjmy ze živnosti
- C. příjmy z jiného podnikání podle zvláštních předpisů
- D. podíly společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů komanditní společnosti na zisku

ad A.) Zemědělskou výrobou včetně hospodaření v lese a na vodních plochách se podle § 2e odst.3 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, se rozumí např.:

- rostlinná výroba včetně chmelařství, ovocnářství, vinohradnictví a pěstování zeleniny, hub, okrasných rostlin, léčivých a aromatických rostlin
- živočišná výroba zahrnující chov hospodářských a jiných zvířat či živočichů za účelem získávání a výroby živočišných produktů, chov hospodářských zvířat k tahu a chov sportovních a dostihových koní

- výroba osiv a sadby, školkařských výpěstků a genetického materiálu rostlin
- produkce chovných a plemenných zvířat a jejich genetického potenciálu
- hospodaření v lese podle zákona č.289/1995 Sb. (lesní zákon), a to na pozemcích vlastních, pronajatých nebo užívaných na základě jiného právního původu
- chov ryb, vodních živočichů a pěstování rostlin na vodní ploše na pozemcích vlastních, pronajatých nebo užívaných na základě jiného právního původu
- úprava, zpracování a prodej vlastní produkce zemědělské výroby

ad B.) Příjmy ze živností jsou dosahované podle zákona o živnostenském podnikání.

ad C.) Příjmy z jiného podnikání podle zvláštních předpisů plynou např. daňovým poradcům, auditorům, advokátům, lékařům, notářům aj. Tito poplatníci musí získat oprávnění k výkonu jiného podnikání zpravidla od odborné profesní organizace s povinným členstvím, zřízené zvláštním zákonem na základě prokázané odborné kvalifikace a jsou zapsáni do seznamu vedeného profesní organizací.

ad D.) Příjmem z podnikání jsou považovány také podíly na zisku společníků veřejné obchodní společnosti (dále v.o.s.) a komplementářů u komanditní společnosti (dále k.s.).

Dílním základem daně společníka v.o.s. je část základu daně v.o.s. stanovená ve stejném poměru, jako je zisk rozdělován dle společenské smlouvy, jinak rovným dílem. Pokud v.o.s. vykáže daňovou ztrátu, rozděluje se na společníka část této ztráty jako základ daně.

Dílním základem komplementáře k.s. je část základu daně k.s. připadající na komplementáře, přičemž se tato část základu daně stanoví ve stejném poměru, jako je rozdělována část zisku připadající na komplementáře podle společenské smlouvy, jinak rovným dílem. Vykáže-li k.s. ztrátu, rozděluje se na komplementáře část této ztráty stejně jako základ daně.

Předmětem daně z příjmů fyzických osob podnikatelů nejsou zejména (§3 odst.4 ZDP):

- úvěry a půjčky s výjimkou:
 1. příjmu, který věřitel nabyt z vrácené půjčky nebo úvěru úplatným postoupením pohledávky vzniklé na základě této půjčky nebo úvěru, a to ve výši rovnající se rozdílu mezi příjmem plynoucím z vrácení půjčky nebo úvěru a cenou, za kterou byla pohledávka postoupena
 2. příjmu plynoucího poplatníkovi, který vede daňovou evidenci, z eskontního úvěru ze směnky, kterou je hrazena pohledávka
- příjmy získané převodem majetku mezi osobami blízkými v souvislosti s předčasným ukončením provozování zemědělské činnosti zemědělského podnikatele
- příjmy plynoucí z vypořádání mezi podílovými spoluvlastníky rozdělením majetku podle velikosti jejich podílů

2.1.3 Příjmy osvobozené od daně u podnikatelů

Příjmy osvobozené od daně jsou předmětem daně, ale z důvodu osvobození se nezdaňují. ZDP v § 4 taxativně vymezuje, které příjmy jsou od daně osvobozeny.

Řada příjmů je jednoznačně od daně osvobozena bez specifických podmínek, avšak určitý okruh příjmů je vázán na splnění jedné nebo více podmínek, za kterých je daný příjem osvobozen od daně.

2.1.3.1 Příjmy z provozu ekologických zařízení

Podle § 4 odst. 1 písm. e) zákona ZDP jsou od daně osvobozeny příjmy z provozu:

- malých vodních elektráren do 1MW
- větrných elektráren
- tepelných čerpadel
- solárních zařízení
- zařízení na výrobu a energetické využití bioplynu a dřevoplynu
- zařízení na výrobu elektřiny nebo tepla z biomasy
- zařízení na výrobu biologicky degradovatelných látek
- zařízení na využití geotermální energie

Osvobození od daně z příjmů je limitováno časovým rozmezím začínajícím kalendářním rokem prvního uvedení do provozu a končícím v bezprostředně následujících 5 letech.

Prvním uvedením do provozu se považuje i uvedení do zkušebního provozu, na jehož základě plynuly nebo plynou poplatníkovi příjmy, a dále případy, kdy malá vodní elektrárna do výkonu 1 MW byla rekonstruována, pokud příjmy z této malé vodní elektrárny do výkonu 1 MW nebyly již od daně osvobozeny.

Osvobození se nemusí použít u příjmu z provozu ekologických zařízení, pokud se ho poplatník vzdá oznámením správci daně, a to nejpozději ve lhůtě pro podání daňového přiznání za zdaňovací období, v němž byly tyto zdroje a zařízení uvedeny do provozu.

Ke vzdání se osvobození mohou vést poplatníka zpravidla důvody:

- ekonomické (ztrátovost provozu) – pokud je příjem osvobozen od daně, nelze daňově uplatnit ani výdaje vztahující se k tomuto příjmu, tedy v případě, kdy příjem je menší než výdaje, je pro poplatníka výhodnější se vzdát osvobození od daně
- organizačně-evidenční – jestliže se poplatník vzdá osvobození, nemusí tyto příjmy i výdaje evidovat samostatně

2.1.3.2 Ostatní možná osvobození příjmů od daně u podnikatelů

Dalšími osvobozenými příjmy od daně jsou například:

- příjmy plynoucí ve formě daru přijatého v souvislosti s podnikáním jako reklamního předmětu opatřeného obchodním jménem nebo ochrannou známkou poskytovatele tohoto daru, jehož hodnota nepřesahuje 500 Kč (§ 4 odst.1 písm. z) ZDP);
- výnosy z prostředků rezerv uložených na zvláštním vázaném účtu v bance podle zvláštního předpisu (zákon č.593/1192 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, dále „ZoR“), stanou-li se příjmem zvláštního vázaného účtu podle ZoR (§ 4 odst.1 písm. zm) ZDP)
- příjem plynoucí úpadci ve zdaňovacím období, kdy bylo rozhodnuto o povolení reorganizace podle zvláštního právního předpisu (zákon č.182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů), a to ve 2 zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po zdaňovacím období, ve kterém bylo rozhodnuto o povolení reorganizace, pokud v nich nedošlo ke skončení reorganizace (§ 4 odst. 1 písm. zn) ZDP).
- dotace ze státního rozpočtu, z rozpočtu obcí, krajů, státních fondů, Národního fondu, regionální rady regionu soudržnosti podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů), (§ 4 odst. 1 písm. t) ZDP)
- příjmy z úroků z přeplatků zaviněných správcem daně, orgánem sociálního zabezpečení a příjmy z penále z přeplatků pojistného, které příslušná zdravotní pojišťovna vrátila po uplynutí lhůty stanovené pro rozhodnutí o přeplatku pojistného

2.1.4 Základ daně u podnikatelů

Základ daně je daňová základna, ze které se pomocí sazby daně vypočítává daň poplatníka. Zaokrouhluje se na celé stokoruny dolů. Podle § 5 odst. 1 ZDP je základem daně částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období, za něž se pro účely daně z příjmů fyzických osob považuje kalendářní rok, přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Pokud poplatníkovi plynou souběžně dva anebo více druhů příjmů uvedených v § 6 až 10, je základem daně součet jednotlivých dílčích základů daně.

2.1.4.1 Daňová ztráta

Pokud podle účetnictví nebo daňové evidence přesáhnou výdaje příjmy, je rozdíl ztrátou. Tuto ztrátu však musíme ještě upravit podle § 23 ZDP. Daňovou ztrátu nebo její část, kterou nelze uplatnit při zdanění příjmů ve zdaňovacím období, ve kterém vznikla, lze odečíst od základu daně v následujících 5 zdaňovacích obdobích.

2.2 Způsoby zjištění dílčího základu daně a daně u fyzických osob – podnikatelů

Podnikatel má možnost:

- být účetní jednotkou, a tedy vést účetnictví
- vést daňovou evidenci
- vést záznamy o příjmech, evidenci pohledávek v souvislosti s podnikatelskou činností, přičemž výdaje stanovuje procentem z příjmů
- nechat si stanovit daň paušální částkou správcem daně

2.2.1 Daňová evidence

Daňová evidence zachycuje peněžní toky, které bezprostředně souvisejí s podnikáním, a stav majetku a závazků podnikatele ke konci zdaňovacího období. Poplatník má povinnost uchovávat daňovou evidenci za veškerá zdaňovací období, pro která neskončila lhůta pro vyměření daně. Daňová evidence slouží především ke správnému zjištění základu daně fyzické osoby, ale při průběžném vedení slouží pro rozhodování podnikatelského subjektu, neboť poskytuje zároveň přehled o stavu a pohybu majetku a závazků.

Stejně jako účetnictví se daňová evidence opírá o prvotní doklady. Provádí z nich záznamy, které dále třídí a sumarizuje.

Obr. č.1: Postup vedení daňové evidence

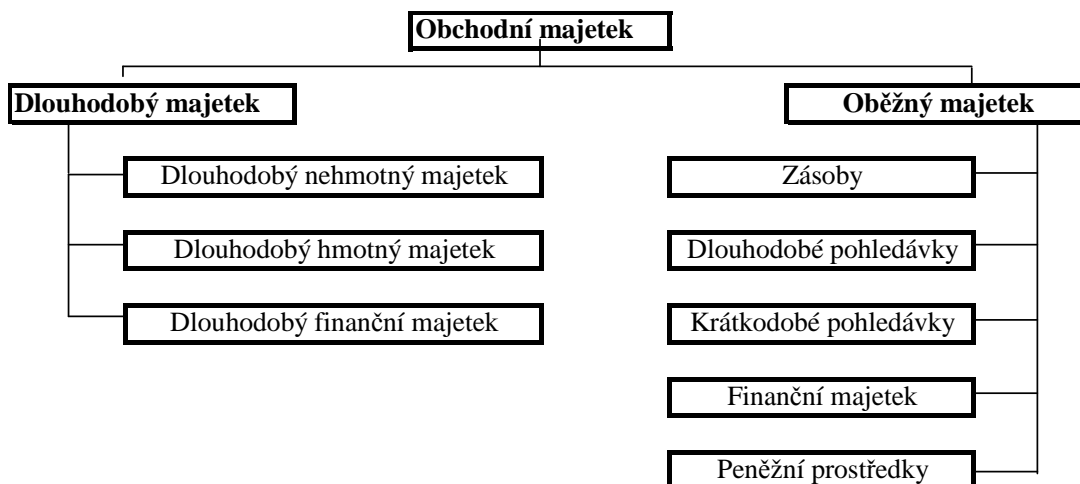
Zdroj: Sedláček, J.: Daňová evidence podnikatelů 2009

Šipky vedoucí od správce daně k daňové evidenci a prvotním dokladům znázorňují kontrolní funkci správce daně.

2.2.1.1 Obsah daňové evidence

Charakteristickým rysem evidovaných peněžních i hmotných toků je jejich příčinný vztah k podnikání tj. jsou získávány z prodeje výrobků, zboží a služeb a vynakládány na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Daňová evidence by proto měla zachytit všechny majetek a závazky podnikatele, které ovlivňují základ daně z příjmů. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů uvádí, že obchodním majetkem podnikatele, který je fyzickou osobou, se rozumí majetek (věci, pohledávky a jiná práva a penězi ocenitelné jiné hodnoty), který patří podnikateli a slouží nebo je určen k jeho podnikání.

Obr. č.2: Struktura obchodního majetku podnikatele

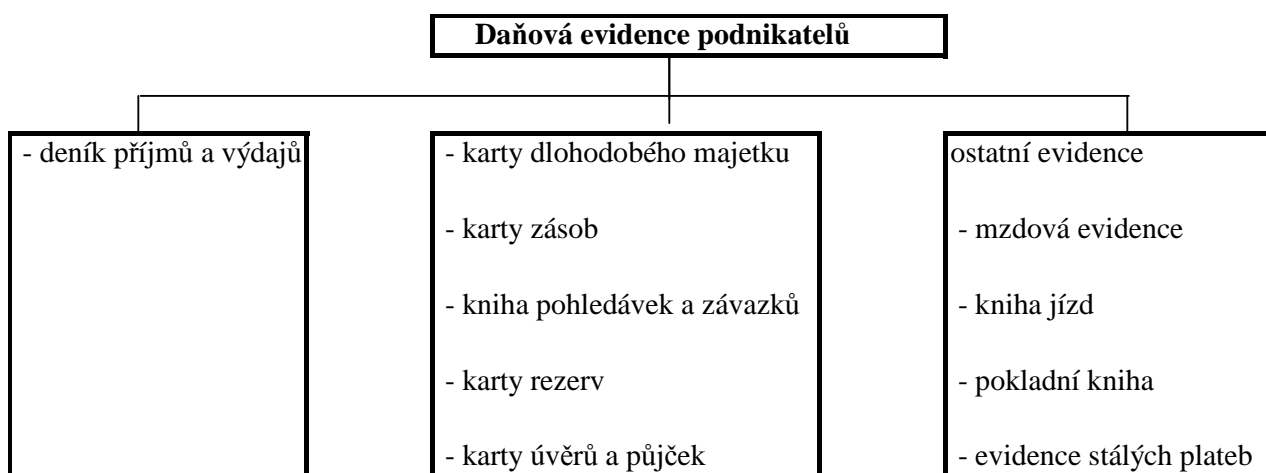
Zdroj: Sedláček, J.: Daňová evidence podnikatelů 2009

Závazky jsou definovány jako dluhy vůči věřitelům či dodavatelům, příp. jako povinnost provést v určité době sjednanou službu (Sedláček, 2009).

2.2.1.2 Forma daňové evidence

Forma daňové evidence se odvíjí od jednotlivých složek obchodního majetku. Pro peněžní prostředky se přitom jeví jako vhodná evidence v deníku příjmu a výdajů a pro ostatní složky majetku a závazků pak evidenční karty, nejčastěji v elektronické podobě.

Obr. č.3: Struktura daňové evidence podnikatele

Zdroj: Sedláček, J.: Daňová evidence podnikatelů 2009

Stěžejní součástí daňové evidence je evidence příjmů a výdajů. Formou vedení daňové evidence je deník příjmů a výdajů v členění potřebném pro zjištění základu daně z příjmů. Je určen pro podnikatele, kteří dosahují příjmy z podnikání, nejsou účetními jednotkami a neuplatňují výdaje procentem z příjmů.

Peněžní deník obsahuje minimálně tyto údaje:

- datum uskutečnění transakce
- označení daňového dokladu
- stručný popis transakce
- přehled o celkových příjmech
- přehled o příjmech, které jsou předmětem daně z příjmů v členění podle dílčích základů daně
- přehled o přijaté a zaplacené dani z přidané hodnoty
- přehled o celkových výdajích
- přehled o výdajích, souvisejících s příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů
- přehled o úpravách podle § 23 a ostatních § podle ZDP, které zvyšují nebo snižují rozdíl mezi příjmy a výdaji za zdaňovací období

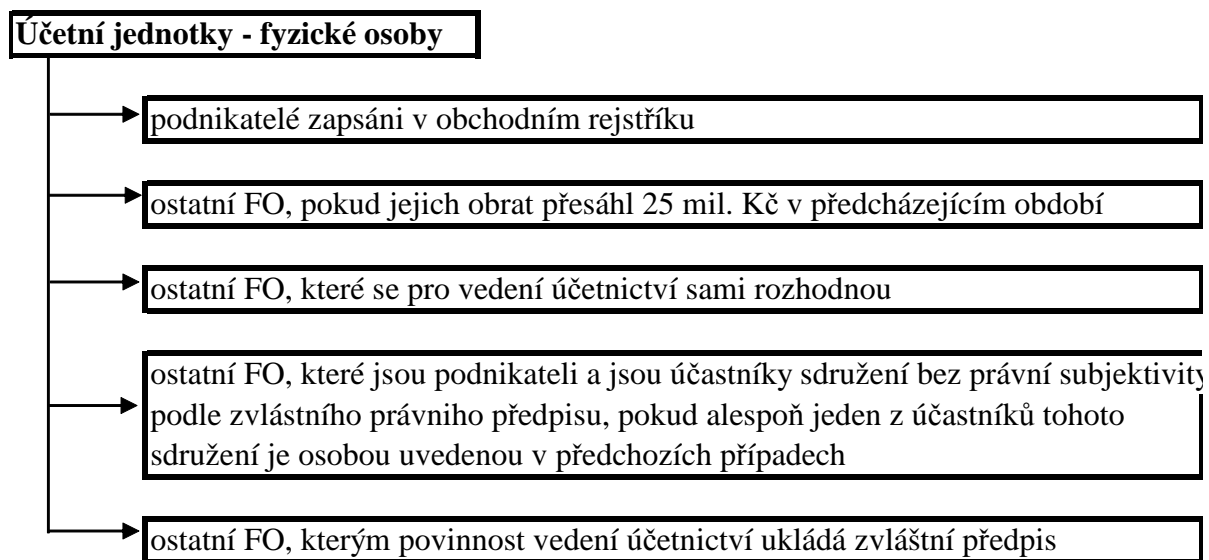
Zápisy v deníku se uskutečňují chronologicky podle jednotlivých daňových dokladů, a to tak, že každé hospodářské transakci je vymezen jeden řádek. Ke konci zdaňovacího období se provedou konečné součty příjmů a výdajů. Rovněž se zjistí skutečné stavy majetku a závazků a případné rozdíly se promítnou do daňové evidence.

2.2.2 Účetnictví

Podnikatelé vedoucí účetnictví se řídí zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

2.2.2.1 Účetní jednotka

Obr. č.4: Vymezení účetní jednotky – fyzické osoby

Zdroj: zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Účetní jednotka vede záznamy o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření. Účtují podvojnými zápisy o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví do období, s nímž časově a věcně souvisí.

Hospodářský výsledek je dílčím základem daně pro příjmy uvedené v § 7 ZDP. Zjistíme ho z účetního výkazu „Výkaz zisku a ztráty“. Tento výkaz je součástí účetní závěrky. V tomto výkazu jsou dále obsaženy náklady a výnosy. Hospodářský výsledek musíme upravit na dílčí základ daně, a to tak, že ho zvýšíme nebo snížíme o některé položky. Tyto položky upravuje §23 ZDP.

2.2.3 Možnost uplatnění výdajů procentem z příjmů

Z hlediska uplatnění výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů z podnikání má poplatník dvě alternativní možnosti:

- uplatnit výdaje v prokázané výši
- uplatnit výdaje procentem z příjmů

Tabulka č.1: Výdaje uplatněné procentem z příjmů

Druh příjmu	rok 2008	rok 2009
1. ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství	80%	80%
1.a) ze živnosti řemeslné	60%	80%
1.b) ze živnosti ostatní (kromě řemeslné)	50%	60%
1.c) z jiného podnikání podle zvláštních předpisů	40%	60%
2.a) autor.práva, prům. či jiné duševní vlastnictví	40%	60%
2.b) z nezávislého povolání, které není ani 1a ani 1c	40%	60%
2.c) znalec, tlumočnick, rozhodce...	40%	60%
2.d) insolvenční správce vč. jeho zástupců	40%	60%

Ve výdajích stanovených procentem z příjmů jsou zahrnuty veškeré výdaje poplatníka vynaložené v souvislosti s dosahováním příjmů z podnikání. Poplatník, který uplatňuje výdaje procentem z příjmů, je povinen vždy vést záznamy o příjmech a evidenci pohledávek vzniklých v souvislosti s podnikatelskou činností.

2.2.4 Metodika stanovení dílčího základu daně z příjmů podnikatelů

Dílčí základ daně z příjmů podnikatelů zjistíme:

- u daňové evidence jako rozdíl mezi příjmy a výdaji
- u účetnictví jako rozdíl mezi výnosy a náklady
- u stanovení výdajů procentem z příjmů jako rozdíl mezi příjmy a výdaji (stanovenými procentem z příjmů)

Výdaji (náklady) se zde rozumí výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Dílčí základ daně může být kladný, záporný nebo roven nule.

2.2.5 Úpravy základu daně stanovené v § 23 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Při stanovení základu daně podnikatele je třeba respektovat věcnou a časovou souvislost příjmů (výnosů) a výdajů (nákladů). Pro zjištění základu daně se vychází:

- z výsledků hospodaření (zisk nebo ztráta), a to bez vlivu Mezinárodních účetních standardů u poplatníků, kteří vedou účetnictví
- z rozdílu mezi příjmy a výdaji u poplatníků, kteří nevedou účetnictví

2.2.5.1 Položky zvyšující základ daně

Výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji se zvyšuje zejména o:

- částky neoprávněně zkracující příjmy
- částky, které nelze zahrnout do výdajů (nákladů), tj. výdaje (náklady) nedaňové
- částky, o které byl snížen výsledek hospodaření z titulu nesprávně zvýšených příjmů a částek daňových výdajů (nákladů) zahrnutých do nedaňových výdajů (nákladů) za předchozí zdaňovací období, a to ve zdaňovacím období, kdy je oprava nesprávností v účetnictví provedena a ovlivnila výsledek hospodaření
- částky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které je povinen platit zaměstnanec, a byly zaměstnavatelem, který vede účetnictví, sraženy, avšak neodvedeny do konce měsíce následujícího po uplynutí zdaňovacího období nebo jeho části
- přijaté úhrady smluvních pokut, úroků z prodlení, penále a jiných sankcí ze závazkových vztahů u věřitele, který vede účetnictví, pokud byly položkou snižující výsledek hospodaření v předchozích zdaňovacích obdobích
- částku zrušené rezervy, jejíž způsob tvorby a výši pro daňové účely stanoví zákon č.593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
- částka neuhrazeného závazku zachyceného v účetnictví dlužníka odpovídajícího pohledávce, od jejíž splatnosti uplynulo 36 měsíců nebo se promlčela

2.2.5.2 Položky snižující základ daně

Výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji se snižuje zejména o:

- rozdíl, o který smluvní pokuty a úroky z prodlení, poplatky z prodlení, penále a jiné sankce ze závazkových vztahů zúčtované ve prospěch výnosů podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů u poplatníka, který vede účetnictví, převyšují přijaté částky v tomto zdaňovacím období, přičemž do tohoto rozdílu nelze zahrnout částky pohledávek z těchto sankcí, které zanikly v průběhu nebo k poslednímu dni zdaňovacího období
- částky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, o které byl zvýšen výsledek hospodaření u poplatníka, který vede účetnictví, dojde-li k jejich odvedení; to platí pro právního nástupce poplatníka zaniklého bez provedení likvidace, pokud tyto částky pojistného a příspěvku odvede za poplatníka zaniklého bez provedení likvidace
- o částky dalších výdajů (nákladů), které lze uplatnit jako výdaje (náklady) na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů, jen pokud byly zaplacený, dojde-li k jejich zaplacení v jiném zdaňovacím období, než ve kterém tyto náklady ovlivnily výsledek hospodaření.

Výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji lze snížit zejména o:

- částky, o které byly nesprávně zvýšené příjmy
- částky nezahrnuté do výdajů (nákladů), které lze podle ZDP do výdajů (nákladů) zahrnout
- částky související s rozpuštěním rezerv a opravných položek, jejichž tvorba nebyla pro daňové účely výdajem (nákladem) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, pokud jsou podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů zaúčtovány ve prospěch nákladů nebo výnosů
- oceňovací rozdíl vzniklý jinak než koupí majetku, není-li v ZDP stanoveno jinak

2.2.6 Stanovení daně u fyzických osob – podnikatelů

Pokud by měl podnikatel příjem plynoucí pouze z § 7 ZDP, bylo by stanovení daně následné:

Příjmy z podnikatelské činnosti

- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů

- příjmy osvobozené

+/- položky upravující základ daně

= základ daně

- nezdanitelné části základu daně

- odčitatelné položky

= upravený základ daně (zaokrouhlený na 100 dolů)

X sazba daně

= daň

- sleva na dani

= konečná daň

Pokud by ovšem poplatníkovi plynuly souběžně dva anebo více příjmů uvedených v § 7 až 10, bylo by stanovení daně následné - nejdříve bychom stanovili jednotlivé dílčí základy daně (dále „DZD“).

Tabulka č.2: Výpočet jednotlivých DZD

§ 6	<p>Dohoda o provedení práce DZD = Hrubá mzda</p> <p>Dohoda o pracovní činnosti DZD = "Super hrubá mzda" = Příjem * 1,35 kde koeficient 1,35 odpovídá zvýšení příjmu o částku odpovídající pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistnému na všeobecné zdravotní pojištění, které je povinen platit zaměstnavatel sám za sebe.</p> <p>Hlavní pracovní poměr DZD = "Super hrubá mzda" = Příjem * 1,35</p>	DZD > 0
§ 7	<p>Daňová evidence DZD = Příjem - Výdaje daňově uznatelné kde Výdaje daňově uznatelné jsou výdaje, které jsou určeny na dosažení, zajištění a udržení příjmů</p> <p>Účetnictví DZD = Výnosy - Náklady daňově uznatelné</p>	DZD > 0; = 0; < 0
§ 8	DZD = Příjmy z kapitálového majetku	DZD = 0; > 0
§ 9	<p>Daňová evidence DZD = Příjem - Výdaje daňově uznatelné kde Výdaje daňově uznatelné jsou výdaje, které jsou určeny na dosažení, zajištění a udržení příjmů</p> <p>Účetnictví DZD = Výnosy - Náklady daňově uznatelné</p>	DZD > 0; = 0; < 0

Celkový základ daně (dále „ZD“) je potom součtem dílčích základů daně.

$$ZD = (DZD \text{ §6} + DZD \text{ §7} + DZD \text{ §8} + DZD \text{ §9} + DZD \text{ §10}) - N\check{C} - OP$$

kde NČ – nezdánitelná část základu daně dle § 15

OP – odčitatelné položky dle §34 ZDP

DZD § 6 je dílčí základ daně ze závislé činnosti a funkčních požitků

DZD § 7 je dílčí základ daně z podnikání a z jiné nezávislé činnosti

DZD § 8 je dílčí základ daně z kapitálového majetku

DZD § 9 je dílčí základ daně z pronájmu

DZD § 10 je dílčí základ daně z ostatních příjmů

Poté upravený ZD * sazba daně = daň – slevy na dani = konečná daň

2.3 Optimalizace daní

Optimalizace daně z příjmů je legální způsob úpravy daňové povinnosti v rámci zákonných norem. Je vhodné optimalizovat daňovou povinnost již během celého účetního období a ne až při výpočtu samotné daňové povinnosti.

Dle mého názoru, je jedna z nejvýznamnějších optimalizací už ve výběru způsobu stanovení základu daně. Zda poplatník prokáže základ daně pomocí daňové evidence, účetnictví (pokud stanoví zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů) či pomocí výdajů stanovených procentem z příjmů. Všechny tyto metody již byly popsány v kapitole 2.2.

2.3.1 Výdaje (náklady) daňově uznatelné

Pro optimalizaci daní z příjmů fyzických osob je důležité vědět, které výdaje (náklady) jsou daňově uznatelné. Tyto výdaje (náklady) jsou upraveny v § 24 ZDP. Slouží k dosažení, zajištění a udržení příjmů fyzických osob – podnikatelů. Nelze uplatnit ty výdaje, které byly již v předchozích zdaňovacích obdobích ve výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů uplatněny.

Hlavními daňově uznatelnými výdaji jsou např. výdaje na pořízení materiálu, surovin, zásob zboží, energie, mzdy, aj.

Dále mezi výdaje (náklady) daňově uznatelné patří např.

- odpisy hmotného majetku
- tvorba rezervy a opravné položky
- výdaje na pracovní cesty
- výdaje na dokončenou nástavbu, přístavbu a stavební úpravy, rekonstrukci a modernizace jednotlivého majetku, které nejsou technickým zhodnocením (nesplňují-li hranici 40 000 Kč podle ZDP)
- smluvní pokuty, úroky z prodlení, poplatky z prodlení, penále a jiné sankce z obchodně závazkových vztahů, jen pokud byly zaplacený

2.3.1.1 Optimalizace pomocí odpisů hmotného majetku

„Uplatňujeme vhodnou hodnotu odpisů? Nebylo by vhodné volit jiný způsob odpisování? Není vhodné odpisy přerušit?“

Pokud jsme schopni si odpovědět na tyto tři otázky, můžeme vhodně zoptimalizovat daňový základ. Odpisy hmotného majetku jsou upraveny v §26 až 32 ZDP.

Nejprve se budeme zabývat otázkou přerušení či neuplatnění odpisů hmotného majetku. Jestliže v rámci daňové optimalizace potřebujeme zvýšit daňový základ (abychom nepřišli o odpočitatelné položky od základu daně, slevy na dani, které nejsou přenosné do dalšího období), nabízí se nám například možnost pozastavení či neuplatnění celkové výše daňových odpisů. Tyto dvě možnosti úpravy výše základu daně jsou upraveny § 26 odst. 8 ZDP.

Neuplatnění odpisů spočívá v tom, že vypočítané a na kartách dlouhodobého hmotného majetku uvedené odpisy se pro snížení základu daně z příjmů nepoužijí a na jednotlivých kartách se toto rozhodnutí zaznamená. Doba odpisování se neprodlužuje, odpisování se nepřesouvá do dalších let. Nevýhodou této metody však je, že se odpisy později již uplatnit nemohou.

Přerušování odpisování naproti tomu spočívá v tom, že odpisy za příslušné zdaňovací období se vůbec nevypočítají a na kartách se učiní záznam o přerušování odpisování. Doba odpisování zůstává zachována. Odpis za rok přerušování lze uplatnit v příštím zdaňovacím období a odpisování se tak posune do dalších let. Je jasné, že využití této možnosti je z daňového hlediska výhodnější než rozhodnutí o neuplatnění odpisů.

Další otázkou je, zda uplatňujeme vhodnou výši odpisů. Tato oblast je upravena § 31 odst. 1 ZDP. Jedná se o rovnoměrné odpisy, u kterých je stanovena maximální roční odpisová sazba.

Z tohoto vyplývá, že podnikatel může v rámci své daňové optimalizace využít možnosti použití i nižších sazeb než maximálních. Tuto možnost však nemohou využít poplatníci uvedení v § 2 ZDP, kteří uplatňují paušální výdaje podle § 7 odst. 7 ZDP. V tomto případě vede poplatník odpisy pouze evidenčně

Poslední otázkou je, zda podnikatel uplatňuje vhodný způsob odpisování. Daňový subjekt odepisuje rovnoměrně či zrychleně. Způsob, který si poplatník vybere, nesmí měnit po celou dobu odpisování. Je proto důležité, aby se podnikatel správně rozhodl, který způsob bude neoptimálnější, protože tím ovlivní výši základu daně.

Porovnání rovnoměrných a zrychlených odpisů (Hruška V., Daně · účetnictví, 2009):

- u zrychlených odpisů od druhého roku odpisování roční odpisy klesají lineárně
- v posledním roce zrychleného odpisování jsou odpisy výrazně nižší než roční odpisy při rovnoměrném odpisování
- v prvním roce odpisování jsou odpisy při zrychleném způsobu odpisování přibližně dvojnásobné ve srovnání s odpisy při rovnoměrném odpisování (v případě, kdy se nejedná o prvního vlastníka)
- od druhého roku odpisování klesá rozdíl částek ročních odpisů mezi oběma způsoby odpisování lineárně až do úplného odepsání vstupní ceny
- od druhé poloviny doby odpisování jsou odpisy při zrychleném odpisování nižší než při odpisování rovnoměrném.
- rozdíl mezi výší odpisů při rovnoměrném odpisování a při zrychleném odpisování se v posledních letech odpisování zvyšuje v přímé závislosti na celkové délce doby odpisování
- v poslední čtvrtině celkové doby odpisování dosahují odpisy při zrychleném odpisování nižší než poloviční výše odpisů při rovnoměrném odpisování

Neméně důležitá je také otázka „prvního vlastnictví“, při kterém lze uplatnit zvýhodněné odpisy.

U rovnoměrného odpisování lze sazbu zvýšit o:

- 20 % u poplatníka s převážně zemědělskou a lesní výrobou, který je prvním vlastníkem stroje pro zemědělství a lesnictví
- 15 % u poplatníka, který je prvním vlastníkem zařízení pro čištění a úpravu vod a pro třídící a úpravárenské zařízení na zhodnocení druhotných surovin
- 10 % u poplatníka, který je prvním vlastníkem hmotného majetku zatříděného podle ZDP v odpisových skupinách 1 až 3, s výjimkou uvedenou v ZDP

U zrychleného odpisování se sazba může zvýšit o:

- 20 % vstupní ceny stroje pro zemědělství a lesnictví
- 15 % vstupní ceny zařízení pro čištění a úpravu vod a pro třídící a úpravárenské zařízení na zhodnocení druhotných surovin
- 10 % vstupní ceny hmotného majetku zatříděného podle ZDP v odpisových skupinách 1 až 3 s výjimkami uvedenými v ZDP

Chceme-li optimalizovat daňový základ, záleží na předpokládaných hodnotách při plánování výsledku hospodaření, a tím následně i základu daně, abychom zjistili, zda potřebujeme více daňových nákladů (výdajů) na začátku využívání daného majetku – poté přicházejí v úvahu zrychlené odpisy, anebo zda je pro nás výhodnější zatěžovat náklady (výdaje) spíše rovnoměrným způsobem – potom přicházejí v úvahu odpisy rovnoměrné.

2.3.1.2 Optimalizace pomocí rezervy

„Potřebujeme snížit základ daně a máme majetek, který bude třeba opravit? Nebo naopak potřebujeme zvýšit základ daně, abychom nepřišli o slevy na dani, odpočitatelné položky od základu daně, které jsou nepřenositelné do dalšího zdaňovacího období?“

Rezervy jako daňový výdaj (náklad) lze vytvářet podle ZoR. Uplatňují se za zdaňovací období. Způsob a výše tvorby rezerv musí být prokazatelné.

Můžeme je rozdělit na:

- bankovní rezervy
- rezervy v pojišťovnictví
- rezervy na opravy hmotného majetku
- rezervy na pěstební činnost
- rezerva na odbahnění rybníka
- rezerva finančních prostředků na sanaci pozemků dotčenou těžbou a rezerva na vypořádání důlních škod

Rezerva na opravu hmotného majetku je v praxi asi nejvyužívanější zákonnou rezervou. Počínaje zdaňovacím obdobím, které započalo v roce 2009, je tvorba rezervy výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů jen a pouze v případě, pokud budou peněžní prostředky v plné výši rezervy na jedno zdaňovací období převedeny na samostatný účet v bance. Tento účet musí být určen výhradně pro ukládání prostředků rezerv, které jsou tvořeny dle § 7 odst. 4 ZoR. Peněžní prostředky musí být převedeny na tento účet nejpozději do termínu podání daňového přiznání. Aby byla tvorba rezervy daňovým výdajem, musí být doba odpisování příslušného majetku stanovena ZDP na pět a více let. Výše rezervy na opravy hmotného majetku se stanoví podle jednotlivého hmotného majetku určeného k opravě a charakteru této opravy. Je rovna podílu rozpočtu nákladů na opravu a počtu zdaňovacích období, která uplynou od zahájení tvorby rezervy do předpokládaného termínu zahájení opravy.

2.3.1.3 Optimalizace pomocí sociálních výdajů a zaměstnaneckých výhod

„Kdy poskytování sociálních výdajů či zaměstnaneckých výhod snižuje základ daně u zaměstnavatele?“

Tuto oblast upravuje § 24 odst.1 písm. j) ZDP. Jedná se o výdaje na pracovní a sociální podmínky, péči o zdraví a zvýšený rozsah doby odpočinku zaměstnanců vynaložené na:

- bezpečnost a ochranu zdraví při práci a hygienické vybavení pracovišť, výdaje na pořízení ochranných nápojů
- závodní preventivní péči poskytovanou zařízením závodní preventivní péče v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy a nehrazeném zdravotní pojišťovnou, na lékařské prohlídky a lékařská vyšetření
- provoz vlastních vzdělávacích zařízení nebo výdaje spojené s odborným rozvojem zaměstnanců a rekvalifikaci zaměstnanců zabezpečované jinými subjekty, s výjimkou výdajů vynaložených na zvýšení kvalifikace
- provoz vlastního stravovacího zařízení, kromě hodnoty potravin, nebo příspěvky na stravování zajišťované prostřednictvím jiných subjektů a poskytované až do výše 55% ceny jednoho jídla za jednu směnu, maximálně však do výše 70 % stravného vymezeného pro zaměstnance v § 6 odst. 7 písm. a) ZDP při trvání pracovní cesty 5 až 12 hodin.
- práva vyplývající z kolektivní smlouvy, vnitřních předpisů zaměstnavatele, pracovní nebo jiné smlouvy

Nejčastěji využívané benefity pro zaměstnance s dopadem na základ daně u podnikatele:

- hodnota ochranných pomůcek, čisticích prostředků aj.
- hodnota pracovního oblečení, stejnokroje
- hodnota přechodného ubytování
- peněžité příspěvky na rekreaci
- souhrn příspěvků na penzijní a životní pojištění
- stravenky do limitu (55 % hodnoty jídla nebo 70 % stravného)
- školení zaměstnanců

2.3.1.4 Spolupracující osoba

„Není vhodné rozdělit příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti na spolupracující osoby?“

Příjmy dosažené při podnikání provozované za spolupráce druhého z manželů a ostatních žijících osob v domácnosti s poplatníkem a výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení lze, s výjimkou příjmů dosažených společníky v.o.s. a komplementáři k.s. ve formě podílů na zisku obchodní společnosti, rozdělit. Pokud skončí hospodaření poplatníka ztrátou, pak mohou poplatník i spolupracující osoba uplatnit u dílčího základu daně z podnikání ztrátu, kterou mohou odečíst od základu daně nejdéle po dobu 5 let bezprostředně následujících po roce, v němž byla ztráta vyměřena.

Poplatník má možnost rozdělovat příjmy a výdaje na:

- manžela (manželku) – připadající podíl nesmí překročit 50 %
 - částka připadající na manžela (manželku), o kterou příjmy přesahují výdaje, smí činit nejvýše:
 - ❖ 540 000 Kč při spolupráci za celé zdaňovací období
 - ❖ 45 000 Kč za každý i započatý měsíc této spolupráce
- manžela (manželku) a ostatní osoby žijící s poplatníkem v domácnosti
 - připadající podíl na všechny spolupracující osoby se rozděluje tak, aby činil v úhrnu nejvýše 30 %
 - u spolupracující manželky (manžela) a dalších spolupracujících osob musí být výše podílu na společných příjmech a výdajích stejná
 - částka, připadající v úhrnu na spolupracující osoby, o kterou příjmy přesahují výdaje, smí činit nejvýše:
 - ❖ 180 000 Kč při spolupráci za celé zdaňovací období
 - ❖ 15 000 Kč za každý i započatý měsíc spolupráce

Rozdělování příjmů na spolupracující osoby je z hlediska daně z příjmů velmi výhodné v situaci, kdy lze převádět část příjmů podnikatele na takové osoby, které mají vlastní příjmy buď velmi nízké a nebo vůbec žádné. V tomto případě může spolupracující osoba uplatnit své slevy na dani, které by jinak propadly.

Avšak je nutné sledovat také případný dopad na povinnost plateb pojistného na zdravotní pojištění a sociální pojištění, protože v jistých případech může dojít k tomu, že po převodu příjmů na spolupracující osobu bude povinnost odvodů pojistného zdravotního a sociálního pojištění u této spolupracující osoby převyšovat úspory vyplývající z nižší daně z příjmů fyzických osob. Je proto nutné posuzovat tyto povinné odvody komplexně.

2.4 Možnosti optimalizace daně z příjmů fyzických osob u podnikatelů v oblastech nezdaniitelných částí základu daně, odčitatelných položek a slev

Optimalizace pomocí nezdaniitelných částí základu daně, odčitatelných položek a slev na dani, umožňuje dva způsoby úlevy na daňové povinnosti. První možností je upravování základu daně a druhou je úprava daně samotné.

Základ daně můžeme snižovat o položky odčitatelné od základu daně a o nezdaniitelné části základu daně. Na druhé straně, samotnou daň můžeme upravit pomocí slev na dani.

2.4.1 Optimalizace pomocí položek odčitatelných od základu daně

Pro podnikatele je zřejmě nejdůležitější položkou odčitatelnou od základu daně – daňová ztráta.

U daňové ztráty si můžeme položit například následující otázky:

„Nezapomněli jsme uplatnit vykázanou daňovou ztrátu? Je vhodné uplatňovat daňovou ztrátu právě teď a v jaké výši ji máme uplatnit?“

O daňové ztrátě se neúčtuje (vykazuje se na daňovém přiznání), proto je vhodné vést o ní mimoúčetní evidenci. Pokud se podnikatel rozhodne uplatnit daňovou ztrátu z předchozích zdaňovacích období, je to plně v jeho kompetenci.

Jestliže v rámci optimalizace potřebuje daňový subjekt zvýšit daňový základ (aby nepřišel o slevy na dani, které nejsou přenosné do dalšího zdaňovacího období), může odsunout čerpání daňové ztráty, nebo využít pouze její část. Je ale nezbytné posoudit, zda nám daňová ztráta nepropadne a zda ji budeme moci využít i v následujících zdaňovacích obdobích.

Pokud daňovou ztrátu, nebo její část nelze uplatnit při zdanění příjmů ve zdaňovacích obdobích, ve kterých vznikla, lze ji odečíst od základu daně v následujících zdaňovacích obdobích podle § 34 ZDP (§ 5 odst. 3 ZDP). Tuto ztrátu lze odečíst od základu daně nejdéle v pěti zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po zdaňovacím období, za které se daňová ztráta vyměřuje.

2.4.2 Optimalizace pomocí nezdanitelných částí základu daně

Nezdanitelné části základu daně jsou upraveny § 15 ZDP. Patří mezi ně zejména:

- dary
- penzijní pojištění
- životní pojištění
- úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání

2.4.2.1 Optimalizace pomocí darů

„Je možné snížit základ daně o poskytnuté dary?“

Dar patří dle § 25 odst. 1 písm. t) ZDP do výdajů daňově neuznatelných. Avšak díky § 15 ZDP ho může daňový subjekt uplatnit jako nezdanitelnou část základu daně. Z toho plyne, že forma odpočtu může mít shodné dopady (za splnění podmínek uvedených v ZDP), jako kdyby dary daňově uznatelné byly. Dar nelze poskytnout na podporu komerčních činností. Aby byl dar uznatelný musí být poskytnut subjektům uvedeným v § 15 odst. 1 ZDP.

Hodnota, kterou si může daňový subjekt uplatnit, je podmíněna minimální a maximální výší hodnoty daru. Minimální hranice je tedy stanovena ve zdaňovacím období tak, že musí jít o více než 2 % ze základu daně anebo alespoň 1 000 Kč. Na druhé straně, maximální výše odpočtu daru je nejvýše 10 % ze základu daně.

Dalším darem je i dar krve. Jako dar na zdravotnické účely se hodnota jednoho odběru krve bezpříspěvkového dárce oceňuje částkou 2 000 Kč.

2.4.2.2 Optimalizace pomocí životního pojištění

„Jak ovlivní soukromé životní pojištění výši daně?“

Tuto problematiku lze rozdělit u podnikatelů do dvou oblastí, a to:

1. soukromé životní pojištění, které si za sebe platí podnikatel sám
2. soukromé životní pojištění, které platí zaměstnavatel za zaměstnance

ad 1) Od základu daně za zdaňovací období lze odečíst poplatníkem zaplacené pojistné ve zdaňovacím období na jeho soukromé životní pojištění podle pojistné smlouvy uzavřené mezi poplatníkem jako pojistníkem a pojištěným v jedné osobě a pojišťovnou. Životní pojištění lze odečíst za předpokladu splnění podmínek uvedených v § 15 odst. 6 ZDP. Maximální částka, kterou lze odečíst za zdaňovací období, činí v úhrnu 12 000 Kč.

ad 2) U zaměstnavatele, který platí životní pojištění za zaměstnance, se jedná o daňově uznatelný náklad bez limitu (nerozlišuje se penzijní a životní pojištění) v případě, kdy jde o výdaj, který vychází z ustanovení § 24 odst. 2 písm. j) bod 5 ZDP. Znamená to tedy, že se jedná o práva zaměstnanců, vyplývající z kolektivní smlouvy, vnitřního předpisu zaměstnavatele, pracovní nebo jiné smlouvy.

2.4.2.3 Optimalizace pomocí penzijního připojištění

„Jak ovlivní penzijní připojištění výši daně?“

Na penzijní připojištění lze opět nahlížet ze dvou úhlů pohledu, a to:

1. penzijní pojištění, které si za sebe platí podnikatel sám
2. penzijní pojištění, které platí zaměstnavatel za zaměstnance

ad 1) Od základu daně ve zdaňovacím období lze odečíst příspěvek zaplacený poplatníkem na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem podle smlouvy o penzijním připojištění se státním příspěvkem uzavřené mezi poplatníkem a penzijním fondem. Částku, kterou lze odečíst, se rovná úhrnu příspěvků zaplacených poplatníkem

na zdaňovací období sníženému o 6 000 Kč. Maximální částka, kterou lze takto odečíst činí 12 000 Kč.

ad 2) U zaměstnavatele se opět jedná o daňově uznatelný výdaj dle § 24 odst. 2 písm. j) bod 5 ZDP.

2.4.2.4 Optimalizace pomocí zkoušek ověřující výsledky dalšího vzdělávání

„Je možné odečíst si od základu daně úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání?“

Od základu daně lze odečíst ve zdaňovacím období úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání dle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Existuje ale omezující podmínka, že částka úhrady nesmí být už uplatněna jako výdaj podle § 24 poplatníkem s příjmy podle § 7 ZDP. Částku, kterou si lze odečíst je 10 000 Kč. Vyšší částky lze uplatnit u:

- poplatníka, který je osobou se zdravotním postižením, a to až do výše 13 000 Kč
- poplatníka, který je osobou s těžším zdravotním postižením, a to až do výše 15 000 Kč

2.4.3 Optimalizace pomocí slevy na dani

V rámci mechanismu fungování daně z příjmu fyzických osob se uplatňují jednak klasické slevy na dani (§ 35 ZDP), které jsou poskytovány fyzickým osobám z titulu zaměstnávání osob se změněnou pracovní schopností, slevy na dani nahrazující tzv. nezdánitelné části základu daně (§ 35ba ZDP) a v neposlední řadě tzv. daňové zvýhodnění, které lze uplatnit formou slevy na dani, daňového bonusu nebo kombinací slevy na dani a daňového bonusu (§35c, §35d ZDP). Uplatněné slevy na dani významně snižují daňovou povinnost poplatníka a patří mezi stěžejní solidaristické prvky soustavy.

Otázku, kterou si může podnikatel v rámci optimalizace položit je: „O jaké slevy a v jaké výši mohu snížit daň?“

2.4.3.1 Klasické slevy na dani

Klasické slevy na dani jsou upraveny v § 35 ZDP. Fyzická osoba může uplatnit tyto druhy slev na dani:

- sleva na dani pro poplatníky zaměstnávající zaměstnance se změněnou pracovní schopností; v těchto případech se daň z příjmů snižuje o částku 18 000 Kč za každého zaměstnance se změněnou pracovní schopností, přičemž pro uplatnění této slevy na dani je rozhodný průměrný roční přepočtený počet zaměstnanců se zdravotním postižením
- sleva na dani ve výši 60 000 Kč za každého zaměstnance se změněnou pracovní schopností s těžším zdravotním postižením, přičemž pro uplatnění této slevy na dani je rovněž rozhodný průměrný roční přepočtený počet zaměstnanců s těžším zdravotním postižením

Roční přepočtený průměrný počet zaměstnanců se určí takto:

$$Pz = a : b,$$

kde **Pz** je průměrný roční přepočtený počet zaměstnanců se změněnou pracovní schopností (dále „ZPS“)

a je celkový počet hodin odpracovaných zaměstnanci se ZPS, zvýšený o neodpracované hodiny v důsledku čerpání dovolené na zotavenou, překážek v práci a pracovní neschopnosti

b je celkový roční fond pracovní doby připadající na plnou pracovní dobu

2.4.3.2 Slevy na dani nahrazující nezdanitelné části základu daně

Pro snížení daně mohou fyzické osoby uplatnit slevy na dani, vypočtené podle § 16 ZDP, pomocí slev uvedených v § 35ba ZDP za zdaňovací období tak, že se tato daň se sníží zejména o částku:

- 24 840 Kč na manželku žijící s poplatníkem v domácnosti, pokud nemá vlastní příjem přesahující za zdaňovací období 38 040 Kč
- 4 020 Kč u poplatníka po dobu, po kterou se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, a to až do dovršení 26 let nebo po dobu prezenční formy studia v doktorském studijním programu, který poskytuje vysokoškolské vzdělání až do dovršení věku 28 let
- 10 680 na vyživované dítě žijící s poplatníkem v domácnosti

3. Metodika

Téma mé diplomové práce je „Optimalizace daně z příjmů fyzických osob u vybraných subjektů – podnikatelů“. Cílem je zjistit u vybraných fyzických osob – podnikatelů konkrétní výsledky daně z příjmů fyzických osob za rok 2008 a analyzovat možnosti optimalizace jejich daňové povinnosti.

Má diplomová práce je rozdělena na dvě hlavní části a to na literární přehled a praktickou část. V literárním přehledu se zaměřuji na objasnění pojmů spojených s daní z příjmu fyzických osob, způsoby zjištění dílčího základu daně a daně z příjmů fyzických osob – podnikatelů a možnostmi optimalizace daně z příjmů fyzických osob – podnikatelů. V praktické části se poté zabývám výpočtem daňové povinnosti a možnou optimalizací daňové povinnosti.

Teoretická část je opět rozdělena do dvou „hlavnějších“ částí. V první části jsem se nejdříve zaměřila na pojmy kdo je poplatníkem daně z příjmu fyzických osob - podnikatelů, co je a není předmětem této daně, jaké mohou být osvobozené příjmy a jak vůbec zjistíme dílčí základy daně a daň samotnou. Druhá část je zaměřena na možnosti optimalizace daňové povinnosti. Je zde uvedena optimalizace například pomocí odpisů rovnoměrných či zrychlených, daňových rezerv a spolupracující osoby. Dále uvádím jak lze snížit konečnou daň pomocí slev na dani.

V praktické části zjišťuji základ daně z příjmu fyzických osob – podnikatelů a pomocí různých možností optimalizace se pokusím o co nejoptimálnější řešení výsledné daňové povinnosti. Pro praktickou část jsem si vybrala dvě fyzické osoby. Jedna z těchto fyzických osob má více jak 5 zaměstnanců a druhá méně jak 5 zaměstnanců.

V závěru mé diplomové práce zhodnotím možnosti optimalizace daně z příjmů fyzických osob – podnikatelů a jejich vliv na daňovou povinnost vybraných subjektů.

4. Praktická část

4.1 Zjištění základu daně a daně u vybraných osob – podnikatelů

Pro svou diplomovou práci jsem si vybrala dvě fyzické osoby, u kterých se budu snažit o co nejoptimálnější řešení základu daně a daňové povinnosti samotné. Na první pohled se liší v oblasti druhu provozování živnosti. Dalšími odlišnostmi je způsob vedení účetnictví – 1.firma účetnictví, 2.firma daňová evidence a počet zaměstnanců u každé fyzické osoby.

4.1.1 Základ daně a daň u fyzické osoby ve stavebním průmyslu

První fyzická osoba je fi. Petr Zelený, provozující stavební firmu, se specifikací betonových podlah.

Pan Zelený zaměstnává 6 osob, z toho jeden zaměstnanec je osoba se zdravotním postižením. Fond pracovní doby tohoto zaměstnance byl 2 024 hodin.

Jeho další příjem je z pronájmu venkovské usedlosti, která není obchodním majetkem firmy, ale patří do společného jmění manželů. Roční příjem z pronájmu - § 9 - činí v r. 2008 123 360 Kč s výdaji na roční provoz včetně daně z nemovitostí 34 678 Kč.

Platí si 1500 Kč měsíčně na penzijní pojištění a 1000 Kč měsíčně na životní pojištění.

Ve společné domácnosti s ním žije manželka se synem ve věku 3 let. Manželka je v domácnosti a měla pouze příležitostný roční příjem 38 020 Kč z prodeje neosvobozených cenných papírů. Paní Zelená též celý rok platila penzijní připojištění 1500 Kč měsíčně a dále si platí životní pojištění v částce 1 000 Kč za měsíc.

Pan Zelený v tomto roce věnoval 5 000 Kč na provoz psímu útulku, tělovýchovné jednotě 2 000 Kč a daroval dvakrát krev.

Na zálohách na dani z příjmů fyzických osob pan Zelený zaplatil 264 000 Kč. V rámci vnitropodnikových směrnic jsou zálohy na daň z příjmů podnikatele, sociální a zdravotní pojištění podnikatele a poskytnuté dary účtovány přes účet 491.

V majetku podnikatele je:

- Betonové čerpadlo
- Hala
- Osobní automobil
- Dodávka
- Pumpa

Podnikatel dále vlastní dva automobily, které používá pro dopravu svých zaměstnanců na stavby, ale nejsou a nebyly v obchodním majetku. Náklady na PHM těchto automobilů jsou zaúčtovány na účtu 512.1.

Tabulka č.3: Rozvaha k 31.12.2008

021	1 050 000,00	231	93 877,00
022	827 300,00	321	6 472 819,36
081	-315 000,00	324	4 000 000,00
082	-409 626,00	331	73 393,00
031	1 467 800,00	336	25 688,00
112	1 189 000,00	342	3 490,00
211	811 508,00	343	460 789,00
221	2 730 439,81	431	2 638 295,39
311	7 464 759,26	451	300 000,00
314	555 057,68	491	1 302 887,00
celkem	15 371 238,75		15 371 238,75

Tabulka č.4: Výkaz zisků a ztrát k 31.12.2008

501	6 013 588,32		602	13 284 411,48
502	187 560,00		662	4586,9
512.1	148 620,00			
512	378 211,04			
518	2 214 204,72			
521	880 719,00			
524	299 445,00			
531	23 800,00			
532	14 870,00			
551	362 313,00			
552	100 000,00			
562	16 890,00			
538	1 852,00			
568	8 629,91			
celkem	10 650 702,99			13 288 998,38
rozdíl			2 638 295,39	

4.1.1.1 Výpočet a optimalizace základu daně a daně samotné

1.varianta

Jak již bylo zmíněno v literární rešerši, základ daně se skládá z jednotlivých dílčích základů daně. Náš daňový subjekt má tři druhy příjmů za rok 2008, a to příjmy dle § 7, 8 a 9 ZDP.

V § 8 má podnikatel příjem 4 586,9 Kč a jsou to úroky z běžného podnikatelského účtu. Tyto příjmy nelze nikterak optimalizovat.

Naopak v § 9, příjmy z pronájmu venkovské usedlosti, už se naskýtá možnost jisté optimalizace.

Příjem z pronájmu byl v roce 2008 123 360 Kč a skutečné výdaje byly 34 678 Kč. V této chvíli máme na výběr dvě možnosti. Buď budeme vykazovat skutečné výdaje, anebo použijeme výdaje procentem z příjmů a to 30 %.

- výdaje 30 % z příjmů: $123\,360 \cdot 30\% = 37\,008$ Kč.

Jak vidíme z výpočtu, výdaje 30 % z příjmů jsou o 2 330 Kč větší, a proto tuto možnost využijeme a vykážeme paušální výdaje, tedy 37 008 Kč. Tím pádem vznikne základ daně v § 9 86 352 Kč.

V tuto chvíli jsou již vyřešeny dva ze tří dílčích základů daně. Posledním a nejvíce možným, optimalizovaným dílčím základem daně je dílčí základ daně spadající do § 7 ZDP.

Nejdříve musíme vypočítat částku paušálních výdajů na ujeté kilometry u dvou automobilů, které nejsou zahrnuty v obchodním majetku.

Vzorec na výpočet paušálních výdajů na pohonné hmoty je následující:

$$\frac{\text{průměrná spotřeba} \cdot \text{cena PHM}}{100}$$

K výslednému číslu musíme ještě přičíst amortizaci a poté ho vynásobit skutečně ujetými kilometry. Musíme tedy samozřejmě vést knihu jízd.

V tuto chvíli musíme zjistit z technických průkazů automobilů průměrnou spotřebu. V našem případě je průměrná spotřeba u obou 6,9 l/ 100 km.

Dalšími potřebnými údaji jsou:

- hodnota opotřebení: 4,10 Kč/km
- cena PHM na r. 2008 (Natural 95): 30,34 Kč/l
- skutečně ujeté km: 60 543 km (za obě vozidla)

Výpočet: $4,1 + (30,34 \cdot 6,9)/100 = 6,19$ Kč/km

Paušální výdaje na automobily: $6,19 \cdot 60\,543 = 374\,761$ Kč

V tuto chvíli přeřadíme částku na účtu 512.1 na nedaňový účet.

§ 7

	2 633 708,49	(hospodářský výsledek snížen o úroky)
+	148 620	(převod skutečných nákladů z 512.1 na nedaňový účet)
-	374 761	(paušální výdaje na ujeté km)
	<u>2 407 567,49</u>	(dílčí základ daně § 7)

Suma dílčích základů daně - §7 + §8 + §9

$2\,407\,567,49 + 4586,9 + 86\,352 = 2\,498\,506,39$

	2 498 506,39	(suma dílčích základů daně)
-	5 000	(dar psímu útulku)
-	2 000	(dar tělovýchovné jednotě)
-	4 000	(dvakrát darovaná krev)
-	12 000	(životní pojištění)
-	12 000	(penzijní připojištění)
	<u>2 463 506,39</u>	(upravený základ daně o nezdanitelné části)
	2 463 500	(zaokrouhlený základ daně)
*	0,15	(sazba daně)
	<u>369 525</u>	(daň)
-	18 000	(sleva na ZTP zaměstnance)
-	24 840	(sleva na poplatníka)
-	24 840	(sleva na manželku)
-	10 680	(sleva na vyživované dítě)
	<u>291 165</u>	(konečná daňová povinnost)
-	264 000	(zaplacené zálohy)
	<u>27 165</u>	(zbývá doplatit)

V této variantě jsme použili veškeré možné nezdanitelné části základu daně a slevy na dani. Poplatník musí ještě doplatit 27 165 Kč.

Pokud bychom brali v úvahu i roční platby sociálního a zdravotního pojištění (dále jen „SP“ a „ZP“), byly by následující:

- ZP: 152 640
- SP: 330 156

Roční odvodová povinnost za daně a pojištění celkem: $152\,640 + 330\,156 + 291\,165 = 773\,961$ Kč.

2.varianta

V této variantě se pokusíme zoptimalizovat základ daně pomocí paušálních výdajů, které jsou vypočítané pomocí procenta z příjmů.

Skutečné příjmy podnikatele v roce 2008 byly v §7 ZDP 8 891 254,82 Kč. Tyto příjmy jsme zjistili ze saldokonta účtu 311, 324 a 211. Procento, které by mohl využít je 60%.

$$8\,891\,254,82 * 0,6 = 5\,334\,752,892$$

Dílčí základ daně v §7 by poté byl:

$$8\,891\,254,82 - 5\,334\,752,892 = 3\,556\,501,928$$

Už z tohoto výpočtu je patrné, že zde se o žádnou optimalizaci nejedná, a proto nebudeme v dalších výpočtech pokračovat.

Pokud by nám ovšem tato varianta vyšla lépe než předchozí, museli bychom se zabývat ještě otázkou: „Co mě tato výhodná varianta bude stát?“. Tuto otázku bychom si museli položit, protože pokud by chtěl podnikatel vykázat výdaje procentem z příjmů, byl by povinen „dodanit“ závazky, zásoby a pohledávky z předchozího roku. V podání dodatečného priznání za rok 2007 shledávám ještě jednu velkou překážku, a to legislativní úpravu sazby daně z příjmů fyzických osob před rokem 2008, kdy platilo progresivní zdanění. Mohlo by se tak stát, že podnikatel by musel zdanit příjmy vyšší sazbou, než 15% jako v roce 2008.

3.varianta

V této variantě se pokusíme o optimalizaci pomocí spolupracující osoby. Spolupracující osobou je zde manželka, která má příjem v § 10 38 020 Kč. Jiný příjem nemá a stará se o nezletilé dítě, kterému jsou 3 roky a pobírá rodičovský příspěvek. Protože se manželka pana Zeleného stará o dítě do 7 let, není povinna platit zdravotní pojištění.

Pokud by paní Zelená podala daňové přiznání na příjmy z § 10, vypadala by její povinnost následovně:

38 020 (dílčí základ daně § 10 = základ daně)
- 12 000 (životní pojištění)
- 12 000 (penzijní připojištění)
<hr/>
14 000 - upravený a zaokrouhlený základ daně
* 0,15 (sazba daně dle § 15)
<hr/>
2 100 – daň
- 24 840 (sleva na poplatníka)
<hr/>
0 (konečná daňová povinnost)

Jak je vidět z výše uvedeného výpočtu, paní Zelená neuplatní celou slevu na poplatníka (24 840), protože její daň je pouze 2 100 Kč. Z tohoto pohledu je výhodnější využití slevy na manželku pro daňovou povinnost pana Zeleného, jak bylo použito v předchozím výpočtu jeho daňové povinnosti, anebo aby na paní Zelenou byla přenesena část hospodářského výsledku.

Otázkou ale v našem případě bude: „Jak velká bude část přeneseného hospodářského výsledku?“. Problém, který nám tu vyvstává, je placení sociálního a zdravotního pojištění u paní Zelené, které prozatím z těchto příjmů §7 platil manžel. Ta dosud žádné pojištění platit nemusela.

Pokud bychom uvažovali o minimalizaci sociálního a zdravotního pojištění, musel by být její příjem a následně padesátiprocentní vyměřovací základ následující:

- u sociálního pojištění na rok 2008 byla hranice příjmů (ponížená o výdaje) zakládající povinnost platit pojištění: 51 744 Kč
- u zdravotního pojištění na rok 2008 byl minimální vyměřovací základ: 129 360 Kč, ale na paní Zelenou by se nevztahoval z důvodu péče o tříletého syna

V tomto případě bychom tedy použili na přerozdělení hospodářského výsledku částku 51 743 Kč.

Výpočet by byl poté následující:

§ 10

38 020 (dílčí základ daně § 10)

§7 (13)

51 743	(přerozdělená část hospodářského výsledku)
89 763	(suma dílčích základů daně)
- 12 000	(životní pojištění)
- 12 000	(penzijní připojištění)
65 763	(upravený základ daně o nezdanitelné části)
65 700	(zaokrouhlený základ daně)
* 0,15	(sazba daně)
9 855	(daň)
- 24 840	(sleva na poplatníka)
0	(konečná daňová povinnost)

Pokud by se na paní Zelenou „přesunula“ část hospodářského výsledku ve výši 51 743 Kč, byla by její výsledná daňová povinnost opět 0 Kč. Zálohy na sociální pojištění by i nadále platit nemusela, byla by ovšem povinna začít platit zálohy na zdravotní pojištění, které by činily:

- ZP: 3 493 za rok

Jak vidíme z výpočtu, paní Zelená opět nevyužije celou slevu na poplatníka. Pokud bychom chtěli, aby využila celou slevu, musel by být dílčí základ daně v § 7(13) 151 580 Kč.

Výpočet by pak byl následující:

§10

38 020 (dílčí základ daně § 10)

§7 (13)

151 580	(přerozdělená část hospodářského výsledku)
<hr/>	
189 600	(suma dílčích základů daně)
- 12 000	(penzijní připojištění)
- 12 000	(životní pojištění)
<hr/>	
165 600	(upravený, zaokrouhlený základ daně)
* 0,15	(sazba daně)
<hr/>	
24 840	(daň)
- 24 840	(sleva na poplatníka)
<hr/>	
0	(konečná daňová povinnost)

Nyní už paní Zelená „vyčerpala“ veškerou možnou výši slevy na poplatníka. Její zálohy v tomto případě by byly následující:

- ZP: 10 232 Kč za rok
- SP: 22 434 Kč za rok

Manželce podnikatele se zvýší záloha na zdravotní pojištění a bude povinna platit sociální pojištění.

Výhodnější tedy bude použít první možnost přerozdělení, a to 51 743 Kč.

V této chvíli spočítáme základ daně a daňovou povinnost u pana Zeleného. V možnosti výše přerozdělení, si vybereme lepší variantu, kterou je částka 51 743 Kč.

§ 8

4 586,9 (dílčí základ daně § 8)

§ 9

86 352 (dílčí základ daně § 9)

§7

2 407 567,49 (dílčí základ daně § 7)

- 51 743 (přerozdělená částka na spolupracující osobu)

2 355 824,49 (upravený dílčí základ daně § 7)

Suma dílčích základů daně je poté: §7 + §8 + §9

2 355 824,49 + 4 586,9 + 86 352 = 2 446 763,39 Kč

2 446 763,39 (suma dílčích základů daně)

- 5 000 (dar psímu útulku)

- 2 000 (dar tělovýchovné jednotě)

- 4 000 (dvakrát darovaná krev)

- 12 000 (životní pojištění)

- 12 000 (penzijní připojištění)

2 411 763,39 (upravený základ daně o nezdánitelné části)

2 411 700 (zaokrouhlený základ daně)

* 0,15 (sazba daně)

361 755 (daň)

- 18 000 (sleva na ZTP zaměstnance)

- 24 840 (sleva na poplatníka)

- 10 680 (sleva na vyživované dítě)

308 235 (výsledná daňová povinnost)

- 264 000 (zaplacené zálohy)

44 235 (doplatek)

V první chvíli se nám mohlo zdát, že optimalizace v podobě spolupracující osoby může být velmi zajímavá. Je pravdou, že základ daně vyšel nižší než v předchozích variantách, tedy jsme ho skutečně zoptimalizovali. Ovšem není tomu tak už u výsledné daňové povinnosti. Ta je díky „ztrátě“ slevy na manželku vyšší, a to o 17 070 Kč.

Ani pro paní Zelenou tato varianta není vhodná. „Pomůže“ sice svému manželovi snížit hospodářský výsledek, ale je povinna začít platit zdravotní pojištění. Jemu to sice sníží základ daně, ale ne už výslednou daňovou povinnost.

Roční odvodová povinnost za daně a pojištění celkem za celou rodinu by poté byla:
 $152\,640 + 330\,156 + 308\,235 + 3\,493 = 794\,524$ Kč.

4.varianta

Jak je uvedeno v charakteristice daňového subjektu – pana Zeleného, je venkovská usedlost ve společném jmění manželů. Naskýtá se zde proto možnost, zda by nebylo výhodnější, pokud by zdanila příjem z této usedlosti paní Zelená a ne pan Zelený. Zde je i možná výhoda v tom, že z příjmů v § 9 se nemusí platit sociální a zdravotní pojištění, a tak možné „přesunuté“ dílčího základu daně, nijak paní Zelené „neuškodí“ a bude moci využít větší části slevy na poplatníka než pokud by odváděla daň pouze z příjmů spadajících do § 10 ZDP.

U manželky podnikatele by byl výpočet následující:

§ 10	
38 020	(dílčí základ daně § 10)
§9	
<u>86 352</u>	<u>(dílčí základ daně § 9)</u>
124 372	(suma dílčích základů daně)
- 12 000	(životní pojištění)
- 12 000	(penzijní připojištění)
<u>100 372</u>	<u>(upravený základ daně)</u>
100 300	(zaokrouhlený základ daně)
* 0,15	(sazba daně)
<u>15 045</u>	<u>(daň)</u>
- 24 840	(sleva na poplatníka)
<u>0</u>	<u>(konečná daňová povinnost)</u>

Výpočet u pana Zeleného:

§ 8

4 586,9 (dílní základ daně § 8)

§ 7

2 407 567,49 (dílní základ daně § 7)

2 412 154,39 (součet dílních základů daně)

- 5 000 (dar psímu útulku)
- 2 000 (dar tělovýchovné jednotě)
- 4 000 (dvakrát darovaná krev)
- 12 000 (životní pojištění)
- 12 000 (penzijní připojištění)

2 377 154,39 (upravený základ daně)

2 377 100 (zaokrouhlený základ daně)

* 0,15 (sazba daně)

356 565 (daň)

- 18 000 (sleva na ZTP zaměstnance)
- 24 840 (sleva na poplatníka)
- 10 680 (sleva na vyživované dítě)

303 045 (výsledná daňová povinnost)

- 264 000 (zaplacené zálohy na dani)

39 045 (doplatek)

Ačkoliv by se mohlo zdát, že jsme opět našli vhodnější optimalizaci, opak je pravdou. Podařilo se nám znovu optimalizovat základ daně, přesunutím placení daňové povinnosti z §9 ZDP na manželku podnikatele, ale díky „ztrátě“ slevy na manželku, je konečná daň opět vyšší.

Byla by zde možnost ještě využití přesunutí § 9 ZDP na manželku a zároveň ji „předat“ i část hospodářského výsledku jako spolupracující osobě. Pokud bychom ale vzali v úvahu podmínku, aby neplatila žádnou daň, mohli bychom na ni přesunout pouze 65 228 Kč. Těchto 65 228 Kč by ale vyvolalo placení záloh na zdravotní i sociální pojištění u paní Zelené.

5.varianta

Jako poslední možnou variantou je převedení účetnictví na daňovou evidenci. Podnikatel totiž není povinen vést účetnictví ze zákona. Vede ho ale z toho důvodu, že v době, kdy platila hranice 15 000 000 – pro povinnost vést účetnictví, splnil tuto hranici.

Tabulka č.5: Bilance k 31.12.2008

Bilance 31.12.2008	
Pokladna:	811 508
Banka:	2 730 439,81
Příjmy z podnikání:	8 895 841,72
z toho: prodej výrobků a služeb	8 891 254,82
: ostatní	4 586,90
Nákladové výdaje:	7 460 286,88
z toho: nákup materiálu	3 381 968,88
: mzdy	807 326
: režie	299 650,1
: zdravotní a sociální pojištění	274 491
Rozdíl z podnikání:	1 435 554,84
odpisy	362 313
rezervy	100 000

V příjmech z podnikání jsou zahrnuty příjmy hotovostní a bezhotovostní saldokonta účtu 311 (příjem z podnikání – uhrazené vydané faktury roku 2008 a minulých let) a přijaté zálohy, ostatní (příjmy z úroků na bankovním účtu).

V nákladových výdajích jsou zahrnuty úhrady přijatých faktur na materiál a režii (saldokonto účtu 321 roku 2008 včetně předchozích let dále vydané zálohy s výjimkou vynaložení na pořízení dlouhodobého či finančního majetku), uhrazené mzdy a zdravotní a sociální pojištění placené zaměstnavatelem, zaplacená silniční daň, zaplacená daň z nemovitosti a ostatní daně a poplatky.

V této variantě by byl výpočet následující:

§8	
	4 586,9 (dílčí základ daně § 8)
§9	
	86 352 (dílčí základ daně § 9)
§7	
	8 891 254,82 (příjmy)
	- 7 460 286,88 (výdaje)
	<hr/>
	1 430 967,94 (dílčí základ daně §7 ZDP)
+	148 620 (převedení skutečných výdajů na PHM u 2 automobilů nezahrnutých do obchodního majetku na nedaňové výdaje)
-	374 761 (paušální výdaje na ujeté kilometry)
-	362 313 (odpisy)
-	100 000 (rezervy)
	<hr/>
	742 513,94 (upravený dílčí základ daně §7 ZDP)

Nyní je nutno upravit dílčí základ daně § 7 ZDP z titulu změny metody vedení účetnictví na daňovou evidenci.

Tuto problematiku upravuje Příloha 2 ZDP. Ta zní následovně:

„Při přechodu z vedení účetnictví na daňovou evidenci, je v návaznosti na zvláštní právní předpisy postup pro účely zákona tento:

1. Pohledávky a závazky za kalendářní (hospodářský) rok, v němž poplatník vedl účetnictví, které budou proplaceny v kalendářním roce, ve kterém poplatník vede daňovou evidenci, se vyloučí ze základu daně kalendářního roku, ve kterém poplatník vede daňovou evidenci, a to

- a) závazky zvýší základ daně,*
- b) pohledávky sníží základ daně.*

Tento postup se nevztahuje na příjmy, které jsou od daně osvobozeny nebo se nezahrnují do základu daně nebo nejsou předmětem daně, a na výdaje, které nejsou výdaji a dosažení, zajištění a udržení příjmů.

2. Stav zásob a cenin za kalendářní (hospodářský) rok, ve kterém poplatník vedl účetnictví, sníží základ daně z příjmů v kalendářním roce, ve kterém poplatník vede daňovou evidenci.“

Tabulka č. 6: Rozvaha k 1.1.2008

021	1 050 000,00	231	1 843 415,00
022	827 300,00	321	6 383 125,25
081	-157 500,00	324	93 233,00
082	-204 813,00	331	86 120,00
031	1 467 800,00	336	30 142,00
112	854 655,00	342	4 020,00
211	721 857,00	343	280 156,00
221	2 815 902,70	431	2 500 835,00
311	5 779 792,90	451	200 000,00
314	102 364,50	491	1 836 312,85
<hr/>			
celkem	13 257 359,10		13 257 359,10

Upravení dílčího základu daně § 7 ZDP pro daňovou evidenci:

	742 513,94 (upravený dílčí základ daně § 7)
+	6 383 125,25 (účet 321)
+	93 233,00 (účet 324)
+	86 120,00 (účet 331)
+	30 142,00 (účet 336)
+	4 020,00 (účet 342)
-	854 655,00 (účet 112)
-	5 779 792,90 (účet 311)
-	102 364,50 (účet 314)
	<hr/>
	602 341,79 (upravený dílčí základ § 7 o závazky a pohledávky)

Suma dílčích základů daně: 4586,9 (§8) + 86 352 (§9) + 602 341,79 (§7) = 693 280,69

	693 280,69 (upravený základ daně)
-	5 000 (dar psímu útulku)
-	2 000 (dar tělovýchovné jednotě)
-	4 000 (dvakrát darovaná krev)
-	12 000 (životní pojištění)
-	12 000 (penzijní připojištění)
	<hr/>
	658 280,69 (upravený základ daně o nezdanitelné položky)
	658 200,00 (zaokrouhlený základ daně)
	<hr/>
	* 0,15 (sazba daně)
	<hr/>
	98 730 (daň)
-	18 000 (sleva na ZTP zaměstnance)
-	24 840 (sleva na poplatníka)
-	24 840 (sleva na manželku)
-	10 680 (sleva na vyživované dítě)
	<hr/>
	20 370 (konečná daňová povinnost)

Od částky 20 370 Kč musíme ještě odečíst zaplacené zálohy 264 000 Kč, tedy:

$$20\,370 - 264\,000 = -243\,630 \text{ Kč}$$

Znamená to, že poplatníkovi ještě vrátí 243 630 korun.

Tato varianta se zdá opravdu velice zajímavá. Ale má však „háček“. A to přechod z účetnictví na daňovou evidenci. Tuto problematiku upravuje Příloha 2 ZDP. Avšak i přes toto úskalí je tato varianta neoptimálnějších ze všech dosud spočítaných. V této variantě vznikne podnikateli i dosti nízký základ daně oproti předchozím variantám. Samozřejmě to bude mít dopad i na placení sociálního a zdravotního pojištění.

Jeho roční částky odvodu daně a záloh na sociálním a zdravotním pojištění budou mnohem nižší než v předchozích variantách, a to:

$$40\,668 \text{ (ZP)} + 87\,948 \text{ (SP)} = 128\,616 \text{ Kč.}$$

4.1.2 Výpočet a optimalizace daňového základu a daně u osoby s více příjmy

Další podnikatel, kterého jsem si vybrala pro svou diplomovou práci, je paní Novotná.

Paní Novotná provozuje penzion a vodní elektrárnu. Dále pracuje jako učitelka na gymnáziu.

Vede daňovou evidenci a její bilance z podnikání je následovná:

Tabulka č.7: Bilance k 31.12.2008

Bilance k 31.12.2008

Pokladna:	9 646
Bankovní účet:	76 456
Příjmy z podnikání:	263 882
z toho: pension	250 540
vodní elektrárna	12 774
ostatní	568
Výdaje z podnikání:	199 740
z toho: nákup materiálu	30 480
mzdy	29 850
sociální a zdravotní pojištění	10 150
provozní režie	129 260
Rozdíl:	64 142
odpisy:	86 667
vytvoření rezervy:	50 000

Podnikatelka má dvě činnosti v § 7, a proto kvůli možné optimalizaci dále uvádím rozdělení příjmů a výdajů z jednotlivých činností.

Druh činnosti:	Příjmy:	Výdaje:
pension	250 540	100 480
vodní elektrárna	12 774	99 260

Do ostatních příjmů (568 Kč) jsou zahrnuty úroky z bankovního účtu.

Budova pensionu je v obchodním majetku podnikatelky. Vodní elektrárna je také v obchodním majetku a v roce 2008 byla uvedena do provozu. V roce 2008 činí odpisy budovy 26 890 Kč a vodní elektrárny 59 777 Kč. Účetní odpisy se rovnají daňovým a jsou zrychlené.

Dále využívá osobní automobil (pohonné hmoty – natural 95), který není v obchodním majetku a daňově uznatelné kilometry činily za rok 2008 4 853 km.

Paní Novotná dále tvoří již po dobu dvou let rezervu na výměnu oken pensionu. Každý rok je výše rezervy stejná a to 50 000 Kč. Celkem je tedy výše rezervy 100 000 Kč.

Zaměstnává v pensionu dvě důchodkyně po čtyři měsíce v roce. Obě ženy mají sjednanou dohodu o pracovní činnosti. Mzdové náklady činily 29 850 Kč a zaplacené sociální a zdravotní pojištění 10 150 Kč.

Příjmy ze závislé činnosti paní Novotné činí 312 900 a zaplacené sociální a zdravotní pojištění zaměstnavatelem 109 515. Na zálohách zaplatila 27 850 Kč.

Podnikatelka se stará o syna, na kterého si uplatňuje i slevu na vyživované dítě. Platí si 800 Kč/měsíc na penzijní připojištění, 650 Kč/měsíc na životní pojištění, poskytla dar ve výši 6500 Kč na provoz zařízení na ochranu opuštěných zvířat a darovala jedenkrát krev.

4.1.2.1 Výpočet a optimalizace základu daně a daně samotné

1.varianta

Nejdříve si stanovíme jednotlivé dílčí základy daně, abychom pak stanovili základ daně a konečnou daň. V této variantě budeme uvažovat o tom, zda by bylo výhodné příjmy z vodní elektrárny ze zákona „osvobodit“ či ne. Naše rozhodnutí neovlivní daňovou povinnost pouze tento rok, ale i bezprostředně následujících pět let poté, eventuelně i léta další.

V této chvíli je tedy vhodné uvést možný předběžný finanční plán podnikatelky na dalších pět let dopředu. Paní Novotná tedy kalkuluje s těmito průměrnými ročními částkami:

Příjmy: 170 000 Kč

Výdaje: 50 000 Kč

Odpisy: 59 777 Kč

Zisk: 60 223 Kč

Jak můžeme vidět, podnikatelka předpokládá od následujícího roku zisk v průměru 60 223 Kč ročně z vodní elektrárny. Z tohoto pohledu by tedy bylo vhodné využít možné osvobození, které je umožněno ZDP, i když v tomto roce to pro ni vhodné není, protože by vykázala z této činnosti ztrátu.

Výpočet by poté byl následující:

§ 6	hrubá mzda	312 900
	sociální a zdravotní pojišťev	109 515
	super hrubá mzda	422 415
§ 8	dílčí základ daně	568
§ 7	příjmy	250 540
	výdaje	100 480
	<hr/>	
	dílčí základ daně	150 060
	odpisy budovy	26 890
	tvorba rezervy	50 000
	<u>paušální výdaje na ujeté km</u>	<u>29 458</u>
	upravený dílčí základ daně	43 712

Výpočet paušálních výdajů na km:

- ✓ cena benzínu: 30,34 Kč/l
- ✓ průměrná spotřeba: 6,5 l/km
- ✓ sazba za opotřebení: 4,10 Kč/km
- ✓ ujeté kilometry: 4 853 km

$$(30,34 * 6,5) / 100 = 1,97 \text{ Kč/km}$$

$$1,97 + 4,10 = 6,07 \text{ Kč/km}$$

$$6,07 * 4 853 = 29 458 \text{ - paušální výdaje na ujeté kilometry}$$

$$\begin{aligned} \text{Suma dílčích základů daně} &= \text{§6} + \text{§7} + \text{§8} \\ &= 422 415 + 43 712 + 568 \\ &= 466 695 \end{aligned}$$

Úpravy základu daně:

- 2 000 (krev)
- 3 600 (penzijní připojištění)
- 7 800 (životní pojištění)
- 6 500 (dar)
446 795 (upravený základ daně o nezdánitelné části)
446 700 (zaokrouhlený základ daně na 100 dolů)
*0,15 (sazba daně)
67 005 (daňová povinnost)

Úpravy daně:

- 24 840 (sleva na poplatníka)
- 10 680 (sleva na vyživované dítě)
31 485 (výsledná daňová povinnost)

Konečná daňová povinnost za rok 2008 činí u paní Novotné 31 485 Kč. Od této částky však musíme ještě odečíst 27 850 Kč, které již zaplatila na zálohách na dani z příjmů fyzických osob. Podnikatelka musí ještě doplatit 3 635 Kč.

Druhou možností by v tuto chvíli mohlo být ještě uplatnění výdajů procentem z příjmů – 50 %. Je to ale nevýhodné, protože pokud bychom využili tuto možnost, byly by výdaje v hodnotě 125 270 Kč sice vyšší než skutečné, ale nemohli bychom už odečíst odpisy, rezervy a paušální výdaje na ujeté kilometry.

4.2 Návrhy na možnost optimalizace daňové povinnosti

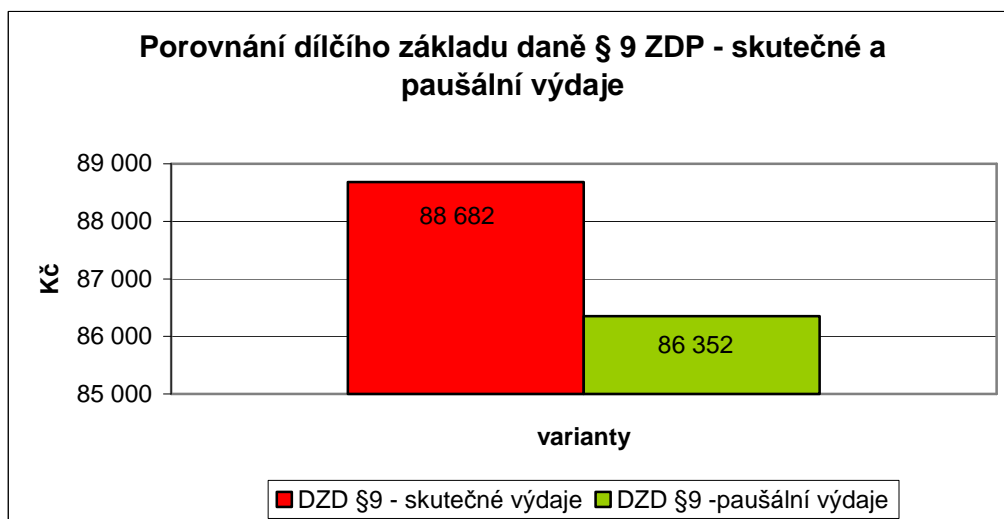
4.2.1 Možné optimalizace u podnikatele pana Zeleného

Pan Zelený vede účetnictví a je plátcem daně z přidané hodnoty. Podnikatel se zabývá stavbou betonových podlah a zároveň pronajímá venkovskou usedlost, kterou ovšem nemá v obchodním majetku, ale je ve společném jmění manželů. Je tedy patrné, že má příjmy ve více dílčích základech, a to v §7, §8 a §9 ZDP.

V § 8 má podnikatel jediný příjem a to úroky z běžného účtu – 4 586,9 Kč. Tuto částku už nijak optimalizovat nelze.

V § 9 už je ovšem situace jiná. Příjmy z pronájmu venkovské usedlosti v roce 2008 činily 123 360 Kč a skutečné výdaje byly 34 678 Kč. V předchozích výpočtech už jsme si spočítali, že pro podnikatele bude výhodnější použít paušální výdaje ve výši 30 %, a to 37 008 Kč.

Graf č.1: Porovnání dílčího základu daně § 9 ZDP – skutečné a paušální výdaje

Je tedy zřejmé, že navrhneme využití paušálních výdajů.

Další možnosti optimalizace jsou v dílčím základu daně § 7 ZDP. Jak už bylo zmíněno, podnikatel sice vede účetnictví, ale není k tomu povinen ze zákona. Tuto povinnost měl v letech, kdy byla částka 15 000 000 hranicí pro vedení účetnictví. Jedna z možných optimalizací je tedy přechod na daňovou evidenci.

Další alternativou, která se nám nabízí je spolupracující osoba v podobě manželky. Pro manželku by to ale bylo značně nevýhodné. V současné době se stará o tříletého syna a pobírá rodičovský příspěvek. Nemusí tedy platit sociální a zdravotní pojištění. Ve chvíli kdy by na sebe „přerozdělila“ i minimální částku 51 743 Kč (z důvodu neplacení sociálního pojištění), musela by začít platit zdravotní pojištění.

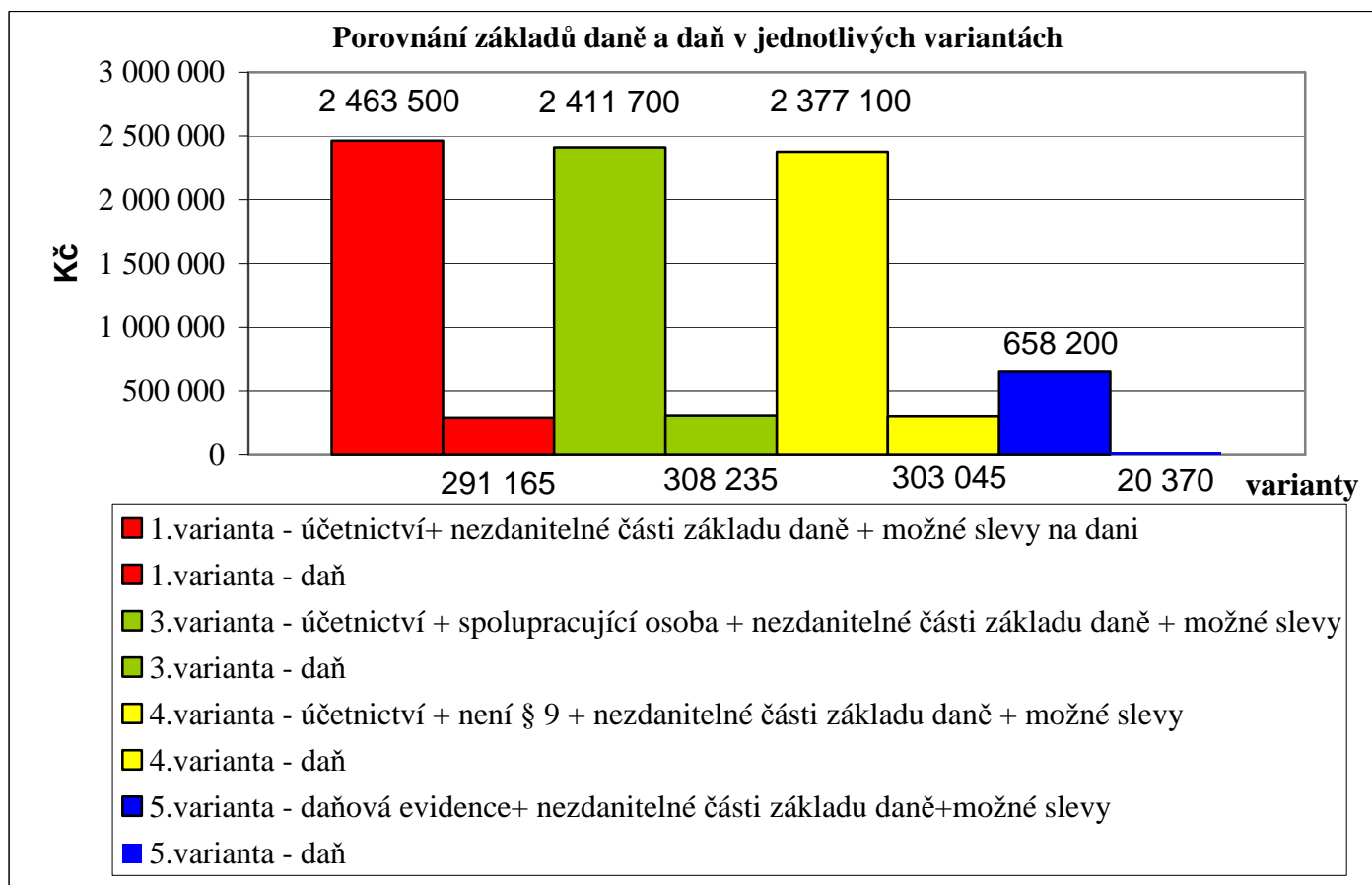
Tato alternativa není vhodná ani pro pana Zeleného. Sníží se mu sice základ daně, ale výsledná daňová povinnost bude vyšší než v jiných variantách, protože nebude moci využít slevu na manželku, která je 24 840 Kč.

Jako poslední vhodnou optimalizací se jeví „přesunutí“ dílčího základu § 9 ZDP na paní Zelenou. Tato varianta je možná z důvodu společného jmění manželů, tzn. že příjmy z venkovské usedlosti může zdanit, jak pan Zelený, tak jeho paní.

Podnikateli se opět sníží základ daně, ale konečná daňová povinnost bude opět vyšší než v jiných variantách z důvodu „ztráty“ slevy na manželku.

V následujícím grafu je vidět možné porovnání základu daně a konečné daně v jednotlivých variantách mimo varianty č.2, která je z jasných důvodů vyloučena.

Graf č.2: Porovnání jednotlivých variant – základ daně a daň

Jak je z grafu patrné nejlepší a mnou navrhovaná varianta bude varianta poslední, kde poplatník vykazuje své příjmy pomocí daňové evidence. Díky úpravám z důvodu změny formy z vedení účetnictví na daňovou evidenci, vykáže poplatník mnohem menší základ daně i výslednou daňovou povinnost.

Další výhoda je i v částkách na placení sociálního a zdravotního pojištění. Díky optimalizaci bude podnikatel platit tyto částky, a to:

- ZP: 40 668 Kč ročně
- SP: 87 948 Kč ročně

Tato varianta přinese poplatníkovi tedy nejen úsporu na dani, ale i na částkách placených na sociální a zdravotní pojištění.

4.2.2 Možné optimalizace u podnikatelky paní Novotné

V této variantě je „alfou a omegou“ možné osvobození příjmů z vodní elektrárny, která je uvedena do provozu v roce 2008. Tuto alternativu, kterou nám umožňuje zákon, je nutné velmi dobře zvážit. Je to z toho důvodu, že naše dnešní rozhodnutí ovlivní výpočet daňové povinnosti i v následujících pěti letech. Alternativa osvobození příjmů zároveň znamená, že v souvislosti s provozem vodní elektrárny nelze uplatnit žádný výdaj.

Podnikatelka předpokládá, že v následujících letech ji bude vodní elektrárna přinášet zisk. Nebude tedy ztrátová a je proto vhodné příjmy osvobodit, ačkoliv by v roce 2008 byla ve ztrátě.

Pro Paní Novotnou tedy bude vhodná optimalizace v podobě osvobození příjmů z vodní elektrárny, nezdanitelné části základu daně a sleva na vyživované dítě.

5. Závěr

Daně z příjmů jsou velice oblíbeným politickým nástrojem, protože se dotýkají všech ekonomicky aktivních obyvatel. Je to i z toho důvodu, že jsou důležitým zdrojem příjmů státního rozpočtu České republiky.

Rok 2008 přinesl nemalé změny v legislativní úpravě daní. Asi tři největší změny jsou zrušení progresivního zdanění, minimálního základu daně a „přesunutí“ sociálního a zdravotního pojištění podnikatelů z daňových do nedaňových výdajů (nákladů).

Téma mé diplomové práce je „Optimalizace daně z příjmů fyzických osob u vybraných subjektů – podnikatelů“. Cílem je zjistit u vybraných fyzických osob – podnikatelů konkrétní výsledky daně z příjmů fyzických osob za rok 2008 a analyzovat možnosti optimalizace jejich daňové povinnosti.

Pro svou diplomovou práci jsem si vybrala dvě fyzické osoby – podnikatele s výraznými odlišnostmi. První fyzická osoba se zabývá stavbou betonových podlah (§7 ZDP), pronajímá venkovskou usedlost (§9 ZDP), zaměstnává 6 osob z toho jedna je zdravotně tělesně postižená a své výnosy a náklady prokazuje vedením účetnictví. Druhá fyzická osoba má hlavní příjem z §6 a §7, na pár měsíců v roce zaměstnává dvě důchodkyně a své příjmy a výdaje prokazuje vedením daňové evidence.

U obou osob jsem se snažila o co neoptimálnější řešení základu daně a daně samotné. Základ daně fyzických osob se skládá z pěti dílčích základů daně a bezesporu je §7 ZDP nejvíce optimalizovaným dílčím základem daně. Můžeme využít odpisů, nezdanitelných částí základu daně, odčitatelných položek, vykazování paušálních výdajů na ujeté kilometry a bezesporu i přerozdělení příjmů na spolupracující osobu.

Na první pohled „úžasně“ možnosti optimalizace se nakonec mohou projevit jako naprosto nevhodné. Mohou nám nepříznivě ovlivnit nejen základ daně či konečnou daňovou povinnost, ale i platby sociálního a zdravotního pojištění. Například dříve hojně využívaná optimalizace v podobě spolupracující osoby, v současné době už není tak aktuální. Zpočátku sice sníží hospodářský výsledek (rozdíl příjmů a výdajů), ale pro ni samotnou je to ve většině případů nevýhodné z důvodu placení sociálního a zdravotního pojištění.

Další dříve hojně využívanou „úlevou“ na daňové povinnosti, byla tvorba rezerv. V současné době už tomu tak není, protože finanční prostředky odpovídající tvorbě rezervy musí být vedeny na zvláštním bankovním účtu.

Z mého pohledu je asi největší optimalizací způsob vykazování příjmů (výnosů) a výdajů (nákladů). Zda zvolíme účetnictví, daňovou evidenci či paušální výdaje vykázané procentem z příjmů. Už jen správné „nastavení“ prokazování příjmů a výdajů nám může ušetřit nemálo peněz. Myslím, že i z této diplomové práce je to dosti patrné. Musíme si ovšem dát i pozor na přechod mezi jednotlivými formami z důvodu „dodanění“ některých položek.

Problematika daní je velice zajímavou oblastí, avšak i velice náročnou na pochopení, zaznamenávání všech každoročních změn a dopadů na výpočet a placení daní.

6. Summary

Physical person income tax is very popular political instrument. It touches all economic active people. Topic of this graduation thesis is Optimization of physical person income tax – enterpriseres . It is the important revenue of state budget.

Tax optimalization is legal reduction of tax liability. The state mentions legalization in its law itself (for example: tax-free parts of tax base, tax abatements, form of presenting financial data and form of presenting depreciation of assets).

The first part of my thesis is focused on explaining terms of physical income tax and its possible legalization (for example: tax payer, object of tax, presenting financial data, depreciating assets, tax cost and tax abatements).

The second part of my thesis contains finding out tax bases and tax liabilities and then their optimalizations. I tried to find the best resolution of tax burden.

It has shown that presenting financial data is very essential point of tax legalization. In our case it is preferring single-entry accounting to double-entry accounting. Of course, tax-free parts of tax base, tax-deductible items and tax abatements are very important too.

Sphere of taxes is very interesting but complicated to understand and register their changes.

Keywords: tax, tax optimalization, tax abatements, form of presenting financial data, form of presenting depreciation of assets, single-entry accounting, double – entry accounting, tax-deductible items

7. Přehled použité literatury

PELECH, Petr; PELC, Vladimír. *Daň z příjmů s komentářem 2008*. Praha : Anag, 2008. 904 s.

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Daňová evidence podnikatelů 2008*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2008. 128 s.

VYBÍHAL, Václav. *Zdaňování příjmů fyzických osob 2009*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2009. 224 s.

VALOUCH, Petr. *Optimální zdanění fyzických osob 2008 : neplaťte víc, než musíte*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2008. 144 s.

HOVORKA, Miloš. *Daňové triky a tipy 5 : aneb hodně nového pro snížení daní*. Ostrava : Sagit, 2008. 152 s.

HRUŠKA, Vladimír. *Daně, účetnictví : Vzory a případy*. Český Těšín : Poradce, 2009. Optimalizace daně z příjmů u podnikatelů, s. 160.

SVOBODA, Jan. *Poradce 2009/3*. Český Těšín : Poradce, 2009. Zákon o rezervách s komentářem k nejvýznamnějším změnám v letech 2005 -2008, s. 240.

www.mfcr.cz

www.business.center.cz

www.finance.cz

www.businessinfo.cz

8. Seznam tabulek a grafů

Obr. č.1	Postup vedení daňové evidence	14
Obr. č.2	Struktura obchodního majetku podnikatele	15
Obr. č.3	Struktura daňové evidence podnikatele	15
Obr. č.4	Vymezení účetní jednotky – fyzické osoby	17
Tabulka č.1	Výdaje uplatněné procentem z příjmů	18
Tabulka č.2	Výpočet jednotlivých DZD	22
Tabulka č.3	Rozvaha k 31.12.2008	39
Tabulka č.4	Výkaz zisků a ztrát k 31.12.2008	40
Tabulka č.5	Bilance k 31.12.2008	51
Tabulka č.6	Rozvaha k 1.1.2008	53
Tabulka č.7	Bilance k 31.12.2008	55
Graf č.1	Porovnání skutečných a paušálních výdajů dílčího základu § 9 ZDP	60
Graf č.2	Porovnání jednotlivých variant – základ daně a daň	62

